

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

A népnevelés és a búcsunapi mulatások.

Irta: *Ujlaki Gyula.*

A falusi búcsunapi multságok jórésze immár lezajlott, a szó szigorú értelmében lezajlott. Beütött koponyák, késtől-golyótól véres tetemek zárják le az aktust.

S még a késő őszig mennyi van hátra?...

S mi és mennyi lesz még a jövőben?...

Pedig ez a nagy adó, melyet a közélet évenként lefizet a falusi búcsunapi multságok szatirarcú Bachusának, nem szükséges, hogy helyet foglaljon az amúgy is terhes adónemek között. Mennyi szép, illatos virág hullik le, szárad el az embernevelés országos kertjében a búcsunapi multságok alkalmával! Minthapapnak, tanítónak lelkes, fáradozó, eredményes munkája ellensúlyozásául, majdnem mondhatni: tönkretételére tartanak meg ezeket a sokszor véres multságokat.

Kell a népnek is mulatni, mondják a búcsunapi multságok hívei, neki is kellegnap, amikor rózsaszínben láthatja a világot stb. Hiszen mind igaz mulatni szabad, de szépen mulatni és egymás életére törni, azt kioltani — nem azonos két dolog.

Tartsa meg minden község igenis a búcsuját az egyházit, ünnepeljen azon a napon az egész falu apraja-nagyja, legyen az az ima az örömmek napja szélteben-hosszában, tartsanak utána a délutáni órákban multságot is, de ne engedessék meg az a szodoma-gomorai vad tivornyázás az éj leple alatt, mely annyi erős kéztől fosztja meg a társadalmat, az országot s annyi embert visz a bűnre. E napon kívül is kínálkozik alkalom a multságra az egyesületek körében; ifjúsági egyesület, gazdakör, tüzoltótötestület, stb. mind

alkalmasak a szórakozásra, mulatni vágyásra illő keretek között, amikor azonban mégsem fordul ki sarkaiból — tisztelet a kivételnek, ha van — az egész falu s nem rontanak (legalább is nem oly nagy percentben) egymásra villogó, kifent késsel, fegyverrel a legények, férfiak.

Már a szociális érzék is, ami az egyesületek keretében uralkodik, kizárja vagy nagy mértékben csökkenti az ilyen szomorú esetek számát.

«Mi nem vagyunk tudós nép — olvasható a X. kath. nagygyűlés naplójában — a szociológia tudományához nem értünk. Nyugatnak nagy tudományos hullámverései nem szaggatnak bennünket táborokra, nem törünk lázasan a tudományos viták belépőjegyei után... Ma már mindnyájan tisztában vagyunk azzal, hogy a magyarországi szocializmus nem lehet se kusza, összelopkodott elmélet, se osztályharc, se exclusiv kisiparvédelem, se a munkásosztály fanatikus koncentrációja, hanem egy óriási hézagpótló program a nemzeti életben: embernevelés. Ez a szocializmus, melyre Magyarországnak szüksége van.»

Nos ennek az embernevelésnek nem kötőfékes, de vaslancos kerékkötője a falusi búcsumultságok, amikor a túlságos alkoholfogyasztásban a kellően művelt néplelekben elmerül mindama szép, jó, nemes, amit papja-tanítója hosszú időn át csepegtetett bele; amikor gyermekek botorkálnak a sötétben ittasan az utcán; amikor a felnőttek végeznek el gyilokkal kezükben a részegség mámorában egymással nagy számadásukat.

Segítene pedig mindezekben, ha nem is törvény, egy belügyminiszeri rendelet, mely eltörölné vagy szigorú keretek közé szorítaná a bolondító, rossz, hamis szeszitalú búcsumultságok megtartását.

Kitörő emberi indulatok megfékezésére való ugyan a törvény s ha azok ennek dacára is élnek, burjánoznak és élni is fognak mindig az emberek

között, ne mozdíttassék elő azok kitörése vében, az erkölcs sokféle meglazulásában hagyományos, rossz szokások miatt, amilyenek a bücsümulatságok.

A hatéves gyermek lelkivilága.

IV. A hallási érzék.

II.

A hallási érzék közvetítésével szerzett fogalmakra vonatkozó kísérletek a II. módszer szerint a következő eredményekre vezettek:

Fogalom	Helyes	Helytelen ismeret	Nem felelt
hangos	72.5	22.4	5.1
halk... ..	78.2	16.7	5.1
fütyülés	97.8	—	2.2
csengés	46.4	46.4	7.2
tapsolás	93.5	6.5	—
reccsés	74.6	14.5	10.9
lftes	31.1	63.7	2.2
dobogás	68	29.1	2.9

V. A szaglás érzéke.

A kísérlet eszközei: kellemes illat és égő gummy. A kísérletező a gyermekkel megszagoltatta az égő gummit és a kellemes illatot és megkérdezte a hatást (II. módszer, Aussagemethode).

Eredmény:

Fogalom	Helyes	Helytelen	Nem felelt
kellemes szag ...	75.2	20.4	4.4
kellemetlen szag	58.4	35.7	5.9

A I. módszer (Benennungsmethode) szerint a kísérletező feltefte a kérdést: Mi kellemes illatú? Mi kellemetlen illatú?

Az első kérdésre a gyermekek 24.8% a parfümöt, 10.2% a virágot, 9.5% a bort, 8.8% a kalácsot, kávé, 7.3% a cukrot, 6.6% a szappant, 5.8% a hajvizet, almát, körtét, 5.1% az árvaeskát, 3.6% a rózsát, csokoládét, pálinkát és cognac-ot, 2.9% a metélt tésztát, narancsot, rozsavizet, 2.2% a limonádét, teát, ruhát vagy egyes ruhadarabot, 1.5% a cukrosvizet, kenőcsöt, sör, tejet, söt, levest, 0.7% a halat, citromosvizet, pudert, hagymát, compottot, vizet, retket, tulipánt, szövetet, gyógyszer-tart, gyógyszert, vattát, kalapot, álarcsölyönt, lisztet, főzeléket, cukrászdát, zsírt, tömjént és a sültet nevezte meg kellemes illatúnak.

0.6% nem felelt a kérdésre.

A második kérdésre 21.2% a petrolumot, 9.5% a főzeléket, 8.8% a hagymát, 8.0% a gázt, söt, 7.3% a füstöt, teát, 5.8% a benzint, 5.1% a denaturált szeszt, 4.4% az álló vizet, 3.6% a kozmástejet, sör, 2.9% a szenet, égett dolgokat, 2.2% a bort, ecetet, 1.5% a terpentint, virágot, földet, enyvet, gyógyszert, tintát, narancsot, burgonyát, kályhát, pálinkát, 0.7% a lőport, széngázt, tubákat, pipát, port, kenőcsöt, szívaesöt, vasat, hamut, halat, piszkot, tejet, tapaszot, porcukrot, bort, szappant, rosszul eloltott tüzet, mérget, rothadt gyümölcsöt, antót, retket, salátát, citromot, kávé, kén és a mosást nevezte meg. 8% nem felelt.

Látható, hogy a képzett mennyiség igen esékely. Úgy ezek, mint a további eredmények igazolják azoknak a felfogását, akik az iskolába lépő gyermek képzettségét a lehető legkisebbnek tételezik fel.

VI. Az izlés érzéke.

A kísérlet eszközei: porcukor, finom só és a szőlővenyige főzetje. Az Aussagemethode szerint az eredmény a következő:

Fogalom	Felelet		
	Helyes	Helytelen	Nem felelt
édes	84.7	13.8	1.5
savanyú	79	20.3	0.7
keserű	44.2	50.7	5.1

Arra a kérdésre: Mi édes? 1.5% nem felelt, 78.8% a cukrot, 13% a, 8% almát, körtét, tét, 7.2% a csokoládét, mézt, diót, 4.3% a marmaladot, fűgét, 3.6% a kávé, szőlőt, 2.9% a söt (!), 2.2% a narancsot, compottot, levest, szilvát, 1.5% a teát, tortát, bombont, limonádét, mandulát, cseresnyét, szőlőt, 0.7% a tejet, sör, bort, vizet, lisztet, húst, citromot, földiepret, banánt, Szent Jánoskenyeret, édes gyökröt, fagyaltot, borsot (!) és a főzeléket nevezte meg.

Mi savanyú? Kérdésre 63.8% a söt, 19.6% az ecetet, 15.9% az almát és körtét, 11.6% a citromot, 5.8% a narancsot, heringet (halat), 5.1% a káposztát, 4.3% a borsot (!), 2.2% a salátát, bort, 1.5% a szöszt, vaját és zsírt, 0.7% a tejet, levest, salátaolajat, rumot, retket, ugorkát, vaját, makkaronit, főzeléket, mandarin narancsot, szilvát, földi epret, kávépötléket, gyógyszert, szodát, lúgkővet és a cukrot (!) nevezte meg. Nem felelt 2.9%.

Mi savanyú? Kérdésre 22.5% nem tudott semmit megnevezni, 10.9% a narancsheját, 4.3% a gyógyszer, 3.6% a teát, almát, körtét, 2.9% a citromot, bort, ürmöst, 2.2% a lisztet, pálinkát, gesztenyét, 1.5% a káposztát, levest, cukrot (!), 0.7% a vizet kakaót, csokoládét, ecetet, szilvamaragot, mérges növényeket, nyers burgonyát, nyers főzelékféléket, a fejfájás elleni gyógyszert, salátaolajat, csukamájolajat, retket, balzsamot, szappant, ugorkát, zsírt, borsot, főzeléket, nevezte meg.

«A munka nemesít!»

Ira: Pogány Antal.

II

Az imént bemutatott minták csak halvány kontúrjai a faragás rendszeres fokozatainak s csupán a különböző vésési formák felőli tájékoztatást célozzák. S aminthogy az általános képzésnek is vannak a legelőmibbtől a legművészebbig meghatározó fokai: a fa-faragásnál is föllelhetők a legegyszerűbb idomok vésésétől, a plasztikus művészi faragásig terjedő, különböző fokozatok. És mert épen a fafaragás e fokozatai az általánosból a különleges felé törekvő fejlődés folyamatában válnak szét: az általános érvényű hangsúlyozódik s a műkedvelők többsége ennek a gyakorlása mellett marad meg, míg a művészi talentumok kiválnak és saját területükre úttaltnak: kell, hogy a fafaragás pedagógiai fontosságára egy kissé kitérjünk, illetve ennél egy kevésbé megállapodjunk.

A gyakorlati nevelés egyik főiránya, hogy lassan az ideálshoz, a lelki élet művészi kinéveléséhez jusunk. Ezen a nyomon fakad az esztétikai érzés és izlés, mely folytonos fejlődésnek van alávetve s ezen fejlődés szükségének érzete is önmagából folyik. Amennyiben pedig e lelki tulajdonok a szépnek kereséséből állanak, fejlődésüknek táplálékát is azon művészetekben, tudományokban és iparágakban találják, melyek a szép művelésben gyökereznek. Fejlett mű-

veszet, műipar, finomult műizlést teremt! Sajnos, hogy az izlés szükségserűségének érzete nem a kellő arányban terjed a műveltség fejlődésével, se oly erőssé nem nőtt az emberekben, hogy őket igényekkel vezesse s öntudattá izmosodjék bennük. Legalább is erre vezethető vissza, hogy a mai lét: a mai társadalom jegyében, csupán a külsőségeknek való éléssel nem egyeb. És lelkünk, melynek e lét szürkeségét kellene színeznie, melynek gazdagsága egyensúlyba kellene hogy önmagunkkal hozzon, mely a tudásból fakadó haszonnak nemes élvezetére kellene hogy bennünket vezessen: lelkünk sivár és lakatlan, noha a tudomány jegyében felnövő jó mindnyájunk feje egy egész könyvtárra való tudományt rejt magában!

Tudjuk, hogy az esztetikai szép feletti öröm legyözi az önkaratot, a képzeletet fékezi s gátat vet a szenvedélyeknek. És mert a széppel, nemessel való foglalkozás a lélek megnyugvásához, az érző kedély kielégítéséhez járul hozzá s megszerzi a gyönyört, nyugalmat, vigasztalást és életkedvet, melyet a megfeszített munka és kíméletlen küzdelmekben megviselt kedélyünk, fizikai és szellemi életünk egyensúlyozására mindenekelőtt megkövetel: százszorosán indokolt, hogy a szép érzetének a lélekbe való nevelése szolgálatában álló műipari munkákkal is foglalkozunk!

Ugy anyagiak szempontjából előbb, mint nevelési fontosság tekintetében most világítva meg a műipari munkák értékét, azzal az óhajjal veszem fel a faragás tanmenetének elejtett fonalát: Nyilják meg hát a műipari munkák körül is a nevelői szép és nemes hivatásunk ténykedéseinek küzdőtere, a legszebb sikerre való erős vagyunk s a szebb jövőben való reményünk bimbója!

A minden nép és nemzet művelődése történetében, a bölcsőtől egészen a jelenig is, helyet biztosított magának a faragásnak az a nemesen egyszerű módja, mellyel az 1. és 2. ábrán bemutatott kézelő-gallérdoboz készült:

A kristálymetszés (ékrovás).

Minden hosszas elot tanulmányt és gyakorlatot nélkülöző egyszerűsége tette e faragási módot kedvelté s metszésének határozott jellemet s ingert adó, egyszerű naív alakjaival széles e világon mindenüvé való bevonulást biztosított neki. Sajátságos stíljét sem az ó-kor, sem a középkor uralkodó művészi stíljei nem bonthatták meg s az új- és legújabb kor művészi stíljei irányító hatásának is ellentállt. A legújabb kor nyugtalan, modern stíljének sem hódolt meg, hanem azt kényszerítette, hogy kedvéért ruhát cseréljen. Ez utóbbi korok stíljének beolvasztó hatása alatt, egyes alakjainak elnyújtásával, hajlításával s különböző elhelyezéseivel a kristálymetszés csak szebbé, vonzóbbá lett; de megmaradt annak, ami volt: a faragás egyszerű, bájos alakja, melynek nemesek a műkedvelő férfi-világ, hanem a tündér-újjú hölgyek is csak fokozottabban hódolnak! A kristálymetszés előnyös motívumait azonban a goth- és román stíl diszító munkálatai, valamint a magyar motívumú nemzeti faragászat is számtalanszor magukhoz ölelik. A kristálymetszésnek ezt a sokirányú elhelyezkedését, későbbi tárgyalásunk során, felhasználható rajzok keretében fogjuk bemutatni. Miután pedig még csak azt említjük fel fontos tudnivaló gyanánt, hogy a kristálymetszés az ó váltakozva, folyton ismétlődő mértani alakjai-

nak kimetszése révén a farostok szálainak irányával, a fa erezeteinek természetével ismerteti meg a faragni tanuló: különösen azt hangsúlyozzuk, hogy e faragási mód alapműveleteit türelemmel és figyelemmel kell végeznünk; mert a véső vagy faragókés biztos vezetését, kezelését, mint a későbbi faragás sikerének alapját csak így tehetjük sajátunkká!

Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy a kristálymetszés megtanulásához különös talentum avagy valamely jótékony tündér segítsége kell. A türelmen kívül, egy vonalzó, körző, egy-két lapos rézvéso, vagy kristálymetsző rézkes s egy tetszésszerű nagyságú, gyalult, sima felületű hárs- vagy égerfa deszkácska minden, amire egyelőre szükségünk van! A lapos rézvéso és a kristálymetsző-rézkes formáit a 10. és 11. ábrákon mutatjuk be ama megjegyzéssel, hogy ezek csak elsőrendűek lehetnek; mert munkánk sikerét s a kedvesztő bosszúság elkerülését csakis elsőrendű szerszámmal biztosíthatjuk! A kristálymetsző rézkes (10. ábra) k. b. 1 koronáért többféle széles-

10. ábra.

ségben s különböző alakban kapható; legjobbak e nemből az ú. n. svéd kések (Kerbschnitt-Messer). A lapos rézvéso (Baleisen) (11. ábra) hozzávaló megfelelő nyellel (12. ábra), 1/5—1 1/4 angol hüvelyknyi,

11. ábra.

mintegy 15-féle szélességben, 80—100 filléres közepárban szerezhető be. Azonban hangsúlyoznunk kell, hogy csakis az eredeti Ward „Addis” szobrászvéso az az elsőrendű, mely céljainknak s így a fenti pont követelményeinek minden tekintetben megfelel.

A hársfa szobrászlemezeket (gyalult és simított felületű deszkácskát) 10, 15, 20 és 27 mm. vastagságban, □ méterenkint különböző árban kaphatjuk az ezzel foglalkozó szerszámkereskedőknél. E szobrászlemezek azonban körte-, dió- és jávorfából is kaphatók; de mert a hárs- és égerfa a legkönnyebben feldolgozható, kezdőknek csakis ezeket ajánljuk. A többi fanemek feldolgozása fokról-fokra nehezebb s így azokat csak később, mikor már meglehetősen gyakorlatunk lesz, fogjuk ajánlani.

Mint hogy pedig a tanulóknak, főként kezdetben, mindkét kezét szabaddá kell tennünk, a szobrászlemezek az asztalaphoz való rögzítésére igen tanácsos egy-két, kb. 30 filléres pillanatnyi csavar-szorítót (Momentschraubzwinge) is beszerezni, mit a 13. ábrán mutatunk be. Gyakorlottságunk fejlettségéhez képest, később más eszközökre is lesz szükségünk; de ezeket majd csak a maga helyén akkor fogjuk ismertetni, mikor már odáig juthattunk. (Megjegyezzük e helyütt, hogy a cikkirő az érdeklődőknek, eszközeik beszerzése tekintetében, készséggel ad felvilágosítást. Szerk.)

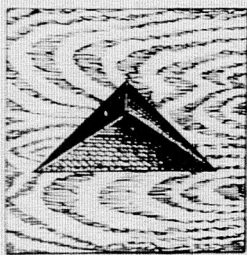

12. ábra.

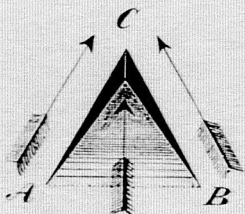

13. ábra.

Mielőtt a rézsvésőt a kezünkbe vennök, hogy a faragáshoz fogjunk, meg kell ismerkednünk a *kristálymetszés négy alapmetszetével*. Ezeket *egyes, kettes, hármas és négyes metszeteknek* nevezzük aszerint, amint a vésőknek egy közös pontban találkozó, két függőleges metszése által befogóként határolt idomát, a képzelt atfogótól, a függőleges metszések vonalán a csücspontig, háromszög alakjában emeljük ki. A 14. ábra rajzanak a nyíl irányában való AC függőleges egyik és ugyancsak a nyíl irányában való BC függőleges másik bemetszése, mint befogók által határolt AC-BC idomát, AB képzelt atfogó-

14. ábra.

15. ábra.

tól, C közös csücspontig a nyíl irányában mindig mélyebben haladva **egy metszéssel emeljük ki**. Ez az *az n. egyes metszés (Einzelschnitt)* (15. ábra)

Tanterv, tanmenet, órarend a gyöngetehetségűek iskoláiban.

Irta: *Éltes Mátyás.*

A gyöngetehetségű tanulók különböző képességeit tekintve elsősorban az a kérdés merül fel: lehetséges-e egyáltalán egységes tantervet előírni ezek számára? A kérdés mindenestre indokolt, ha az egyes gyöngetehetségű gyermekeket és az azokkal elérhető kisebb-nagyobb eredményeket tekintjük, ezek számára általános érvénnyel bíró, minden egyes gyöngetehetségű gyermekre egyformán kötelező tantervet előírni nem lehet. De viszont, ha a kisegítő iskolát, mint nevelő- és tanintézetet vesszük, amelynek természetesen felépített, eredményes munkát kell végeznie, akkor be kell látnunk, hogy egy általános munkatervet itt is okvetlenül fel kell állítanunk. A kisegítőiskola szintén iskola, amelyben ha redukáltan is, de bizonyos tudasmennyiséget nyújtani kell.

Hogy tehát az életben szükséges ismeretekkel ellássuk a növendékeket, hogy a megfelelő módszertani elveket kellően kifejteni lehessen, hogy a képzet összefüggő egészet nyújtson: a kisegítőiskolák részére is állítottak össze egyöntetű tanterveket.

Igy adott ki a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium is egy tantervet áll. kisegítőiskolák részére, mely körülírja ezen iskolák tanításának célját és a tanítás anyagát. Eszerint a kisegítőiskola célja, hogy elsősorban *vallás-erkölcsös* embereket neveljen növendékeiből. De nevelnünk kell gyöngetehetségűeket arra is, hogy nyelvben is, érzelésben is jó magyarok legyenek. Ennek nem szabad mestersegesen felkeltett, üres szolamokban nyilvánulnia, hanem abban, hogy a magyar nyelvet megértsék, szeressék s képesek legyenek a nyelvet ok is írásban,

szóban helyesen használni. Gondolatait azonban csak az tudja helyesen kifejezni, aki rendesen gondolkodik, a gyöngetehetségűek azonban igen sokszor nem képesek erre. Meg kell tehát őket tanítani a helyes gondolkodásra, aminek legjobb módja az érzékszervek gyakorlása, hogy a környezetében lévő dolgokat, jelenségeket figyelmesen szemlélje, ezokról egyet-mást rövid mondatokban elmondjon. *Mindcz a beszéd ért. gyakorlat, olvasás, írás, fogalmazás és nyelvtan segítségével történik.* Az olvasás anyaga I. osztályban a kisbetűk az összetett mássalhangzók kivételével, a II. osztályban az összes kis- és nagybetűk; a szótagolva olvasás. A III. osztályban a folyékony és értelmes olvasás. A IV—V—VI. osztályokban az értelmes olvasás gyakorlása. *A beszéd- és értelemgyakorlatok helyét a felsőbb osztályokban a szülőföldismertetés és ezzel kapcsolatban a történet, az alkotmánytan és a természeti tárgyak foglalják el.*

A *számtan* az értelem-gymnastikája; általa a gyöngetehetségű gyermek értelmét élesítjük s a gyakorlati életben előforduló példák megfejtesére képessítjük őt. Az I. osztályban 1-től 10-ig, a II. osztályban 20-ig, a III. osztályban 50-ig, a IV. osztályban 100-ig, az V. osztályban 500-ig, a VI. osztályban 1000-ig, illetőleg ebben a körben számolnak.

A *rajz* a megfigyelőképesség, helyes látás, ítelet és önmunkásság fejlesztését célozza s a beszéden és íráson kívül a kifejezés egy új módját akarja elsajátítani a gyermekkel.

A *szépirás* tanítása által tiszta és olvasható kézírásra akarjuk megtanítani a gyöngetehetségű gyermekeket.

A *torna* segítségével jó testtartásra, engedelmességre, fegyelmre és rendre szoktatjuk tanulóinkat.

A *kézügyesség* célja a munka és az általában tevékeny élet megkedveltetése.

A tanterv maga azonban csak keret, melyen belül a tanítónak mozognia kell. Hogy tanításunkon bizonyos rendszer vonuljon végig, hogy a kellő fokozatosságot betarthatassuk, hogy az évszakok nyújtotta szemléleteket felhasználhassuk, minden tanév elején *részletes tantervet* állítunk össze (hétről-hétre terjedő beosztással) a kisegítőiskolában.

E részletes tantervet azonban csak akkor dolgozzuk ki, ha növendékeinket alaposan megismertük (ami szeptember hó végén, október elején következik be). A részletes tanterv ugyanis a növendékanyag szerint évről-évre bizonyos változásnak van alávetve. A részletes tanmenet készítésénél tekintettel kell lennünk az egyes vidékek sajátosságaira is.

A tanítónak az anyagot azonban más szempontok szerint is fel kell tagolnia feldolgozás előtt, hogy t. i. van-e s mennyi új anyag a kiszabott részletekben? Egyszerre csak egy új dolgot adjunk, tehát valahányszor valami új dolog közléséről van szó, ez a tanítás szempontjából már egy egység, mely pedagógiai feldolgozásra vár. A tanítás anyagának ilyen feldolgozása megköveteli, hogy a tanító a tárgyakkal előzetesen foglalkozzék s minden órára (legalább az anyag fölött való elmélkedéssel) előkészüljön.

Az általános óraterv az egyes osztályok heti óraszámait állapítja meg; a heti órarend összeállítása az illető osztályfőnök feladata. Általában minden kisegítőiskolára illő és minden eshetőséget számbavevő órabesosztást összeállítani nem lehet. Itt főképp a tanítás tárgyainak természetére, tanulók fejlődési fokára és a helyi viszonyokra kell tekintettel lenni. A délelőtt első óráira a lelki éberséget leginkább megkívánó szemléltető oktatást, számtant, olvasást

tegyük.¹ A rokontárgyak az összes osztályokban lehetőleg egy időben taníttassanak, hogy a növendékeket szükség szerint kicserélhessük. Például délelőtt 9—10-ig minden osztályban számtanítás folyik; ha már most valaki a 3-ik osztály anyagát nem bírja, az számtanra a második osztályba megy le. Ha pedig egyik vagy másik jobb számoló a 3-ik osztály anyagát elvégezte, az a számtant egyik felsőbb osztályban tanulhatja tovább stb. Ezen beosztás segítségével az egyes tantárgyak keretében külön-úgynevezett tehetség szerinti elkülönített vándorcsoportok alakulnak, ami az annyira fontos és szükséges individuális eljárást nagyban elősegíti és a gyöngétehetségű gyermek képességének fejlődését előmozdítja. A kézügyességet, testi ügyességet kívánó tanítási tárgyak, minők a torna, kézimunka, ének, szépirás, rajz az utolsó órára (vagy délutánra) maradnak.²

Ajánlatos az egyfolytában való tanítás, hogy a távolból jövő gyöngétehetségű gyermekek ne legyenek kénytelenek az utat kétszer megtenni, annál is inkább, mert sokat közülök az iskolába kísérni kell. A délelőtti első óra 8-kor kezdődik, 50 percig tart, tíz perc szünet után következik a második óra, mely szintén 50 percig tart. Erre 20 perc szünet, utána következik a 3-ik óra, a 4-ik, esetleg az 5-ik óra, melyek 15—15 perces szünetekkel 45 percig tartanak. Az órák közötti szünetet, amikor csak lehet, a szabadban töltik el a gyermekek, ahol felügyelet alatt és feltétlenül rendben mozogjanak.

A tanítási órák alatt többször felállítjuk a növendékeket, néhány tornagyakorlatot végeztetünk, vagy körben járnak és énekelnek. Egyhuzamban egy óráig sohse üljenek a tanulók. A tanítást imával s ha lehet, áhitatos, halkán énekelt dallal kezdjük és végezzük.

Az általános óraosztás szerint a gyöngétehetségű tanuló heti 17 elméleti órára (ezek közt 2 hittan) van kötelezve; ehhez járul minden osztályban hetenkint 2—2 énekorra, 2—2 tornaóra és heti 4, illetőleg a IV—VI. osztályokban heti 5 kézügyességi óra.

A tanítók az állami kisegítő-iskolákban heti 24 órára vannak kötelezve. A hitoktatásért, akár a kisegítő-iskola tanítója, akár más látja el, külön órátöbbleti díjat fizet az állam minden hitfelekezet hitoktatója részére.

Az ifjúság hazafias neveléséről nem magyar- ajkú vidéken.

Irta: *Vörös Ferenc.*

VI.

Nagyfontosságú tényezők tehát a nők a nemzet életében s beláthatjuk, ha őket neveljük, a férfiak nevelését mozdítjuk elő. Az iskolás leánykák nevelésével foglalkozunk, de az iskolából kikerült hajadonok, asszonyok részére csak irmagul találhatunk

¹ Lélektani vizsgálatok igazolják, hogy a gyermeki elme teljesítő- (munka-) képessége görbe vonalhoz hasonló, amely reggel 8 órától emelkedőben van 9-ig, fél 10-ig; legmagasabban áll 11 óráig, aztán eső irányt vesz.

² Lélektani vizsgálatokat végeztek annak a megállapítására is, hogy a tantárgyak szimmetrikus elhelyezése vagy azok egymás után előadása gazdaságosabb-e a tanulás szempontjából. A régi szimmetrikus órarendek szerint Pl. a két földrajz órát kedd és csütörtökre helyezték el. Az újabb kutatások szerint a gyermek kevesebbet felejt, ha a két órát egymásra következő napokon adjuk elő.

egyesületet, olvasókört stb. Pedig magyarságunk előmozdítására ezek szükségesek, mert csak így férközhetünk a női szívekhez. Itt lehet a nő hiányzó ismereteit kibővíteni, itt lehet buzdítani, hogy gyermekeit hazafias szellemben nevelje és hasson férjének, házi népének, szóval egész családjának hazafias érzületére. A magyarságnak tesz szolgálatot a nő, ha családja részére a ruházatot, élelmiszereket, edényeket, evőeszközöket nem külföldről hozatja, hanem a hazai ipart támogatja. A magyar szellemet terjeszti a nő, ha lakásának falait magyar hősök arcképeivel díszíti e ezek történetéről mesél környezetének.

Azonban az anya mindezt csak akkor teheti meg, ha erre buzdítottuk, ha szívéhez ferve, abba beleoltottuk a haza iránti szeretetet, lelkesedést, amire igen jó eszközök a hazafias irányú olvasmányok, szindarabok még akkor is, ha az ő anyanyelvükön adatnak elő.

S ha a nő családjával békességben él, ha kölcsönös szeretet sugározza át a család minden egyes tagját, a család honszerelme, vallásérkölséi s anyagi jóléte gyarapodni fog, mert a jó nő kitartása, éber gondjai fölkeresnek minden hiányt, behegesztenek minden sebet. A jó nőben megszentül a férfi, a ház. Míg a férfi a család esze, a szelid nő szíve annak, mely az egészért érez és dobog, melyen átmennek annak minden örömei és fájdalmai; a férfi tesz, a nő rendez; a férfi sebez, a nő gyógyít. Szelid lelke iránt ad a férfierőnek. S e boldog családi élet kedvessé teszi otthonunkat. Itt találunk pihenést, nyugalmat az élet viharai között, kiragad az élet zajából, hogy e esendes szentélyben üdülést nyerjünk. Kedveltessük meg az otthon, neveljük annak szeretetére a gyermekeket, ifjakat, nőket és férfiakat, hogy elmondhassák a költővel:

Itthon vagyok!... haza jöttem valahára,
Lelkem ezt az édes órát alig várta;
Megpihenni csendes élet hű öledben:
Jöttem, mint a siető hab, hogy jöhettem!

Akinek otthona kedves, az munkálkodni fog tovább is annak felvirágoztatása érdekében. S ha hazánk minden lakójának megsz ez a békés pihenő helye és ki-ki a saját hozzátartozóinak jólétén fáradozik, ezzel a hazának tesz szolgálatot, mert a haza nem egyéb, mint sok embernek, családnak közös társasága, melynek fennmaradása, boldogsága az egyesek meglegedésétől, munkásságától, egyetértésétől, egymás iránti szeretetétől függ. Ezért mondja Jókai, hogy «amely nép nem tudja megbecsülni e szót: «otthon», az nem tudja megbecsülni ezt a szót: «haza».

Az édes otthon és a haza iránti szeretet ugyan bele van oltva minden ember szívébe, de ha a nevelés eszközeivel nem ápoljuk, szunnyadni fog, sőt el is pusztul ez az érzélem, mint a kősziklára hullott mag.

Minden tanító ismeri a hazafias nevelés körüli teendőit, hallgasson tehát lelkiismerete szózatára, az meg fogja sugni kinek-kinek, hogy adott körülmények és viszonyok között hogyan cselekdjék. Elszámlálhatatlanok azok az eszközök, amelyek segítségével nyelvünket terjeszthetjük és ápolhatjuk, sokféle eljárással fejleszthetjük hazafias érzelmünket s többféle módon védekezhünk az izgatók aknamunkája ellen, de kövessünk bármilyen módozatokat, legcélszerűbbnek tartom, mint kifejtettem: az óvodát, népiskolát, ifjúsági egyesületeket, legényegyleteket, olvasóköröket, szóval oly intézményeket, ahol az emberek — a korcsma kivételével — társasan

s bizonyos cél elérése érdekében összejönnek. Itt egész programmszerűen tarthatunk ünnepélyeket, amelyekben hangozzék fel a nemzet nagyjait dicsőítő dal, gyulasszák langra lelkesítő szavakat a hallgatóság szívet, és fejtse ki a tanító örömmel a nagy férfiak élettörténetét, annál is inkább, mert az ifjak mindenkor szemelnek ki maguknak egy-egy hőst követendő példaképül s valószínű, hogy egy hírhedt gonosztevé eszméi ragadják meg, akinek meséjét a cseledek és köcsisoktól hallják, ha mi nem keltjük fel érdeklődésüket és bmulatukat a haza dérek nagyjai iránt.

Tartsunk felolvasásokat, adjunk kezökbe könyveket, újságokat, amelyek az ország egységét és megoszthatatlanságát, a magyar faj szupremáciáját tárgyalják; mutassuk ki, hogy hazánkban minden ember egyforma jogokat élvez, a magyar épen úgy, mint a nemzetiségek. Ismertessük meg az ifjakat a természet szépségeivel, a magyar föld termékenységevel s ezzel kapcsolatban vezessük a szülőföld szeretetére. De ne felejtjük el, hogy működésünket csak akkor fogja siker koronázni, ha magunk is at vagyunk hatva a hazafiai lelkesedéstől s ha működésünkhöz megnyerjük a szülőföld szeretetere, valamint a szülőknek támogatását. E célból erntkezünk velök minél gyakrabban, keressük fel otthonukban s vegyünk részt örömeik és bánataikban. Legyen a tanító a közseg szellemi és anyagi jólétének elmozdítója s ha emellett jellemes, példás vallás-erkölcsi életet él, az egyenesség, becsületesség, jámborság, egyszerűség, igazságosság, munkában való kedv és kitartás mintaképe minden tén: a közseg minden lakója úsztelettel fog meghajolni előtte s mint ilyen, sikerrel terjesztheti a magyar nyelvet és szellemet s boldogan fogja tapasztalni, hogy a nemzetiségi izgatok munkája kudarcral fog végződni. Adja Isten, hogy így legyen e hazában mindenütt!

SZEMLE.

A nők a német egyetemeken. Könnyen érthető hogy a nők, akik nagy számmal látogatják a középiskolát, évről-évre nagyobb számban lépik el az egyetemeket. S így a tanuló nők száma viszonylagosan nagyobb a férfiakénál. A különböző tudományos pályákra igyekvő nők serege folyton növekszik, olyannyira, hogy a német diákság feminista-ellenes hangulatában itt-ott már izléstelenségre vetemedik. Az idei téli félévben nyelvészetre és történelemre 1758 nő ment, míg tavaly csak 1563. Három év előtt pedig még csak 975. Az orvosi pályát 702 nő választotta (előbb 569 és 476). Közgazdasági és szociális tanulmányokkal 91 nő foglalkozott (előbb 67 és 27). Jogot 47 nő tanul (előbb 39 és 32). Az evangélikus theológiát 11 nő hallgatta (előbb 5 és 5). Csak a fogorvosi pályán csökkent a verseny (17, előbb 40 és 46), ez arra vezethető vissza, hogy a fogorvosi tanfolyam hallgatóitól jelenleg rendes érettségi vizsgát követelnek. Az egyes egyetemeket a nők következő számban látogatják. Berlin: 904, Bonn: 289, München: 262, Göttinga: 237, Breslau: 150, Heidelberg: 219, Freiburg: 189, Münster: 172, Lipese: 129, Marburg: 126, Königsberg: 107, Greifswald: 83, Halle: 81, Jena: 65, Strassburg: 52, Kiel: 40, Tübingen: 38, Giessen: 24, Erlangen: 21, Würzburg: 16, Rostock: 6. Közülük 219 külföldi volt. Ha a női egyetemi hallgatókhoz hozzá-

számítjuk azt a 1722 hallgatót, akik csak egyes előadásokat hallgattak, akkor az 1912-13. tanévi téli szemeszterében a német egyetemeket 4935 nő látogatta.

A német közoktatásügy statisztikája. A német birodalom közoktatásügyének állapotát a hivatalos statisztika most megjelent egyik füzeté közli (Vierteljahrsheften zur Statistik des Deutschen Reiches, Band 21, Heft 4). A füzetben a nép- és középiskolák, továbbá a felsőbb tanintézetekre vonatkozó adatok találhatók. Statisztikai munkálatok tudvalevőleg hosszú időt vesznek igénybe, ezért nem feltűnő, hogy az 1913. év derekán kiadott füzet még csak az 1911. év feldolgozott adatait adja.

Az aprólékos részleteket elhagyva, csak a legfőbb adatokat adjuk.

A tanulók száma. A legutóbbi iskolai statisztikai összeírás alkalmából (1911-ben) a német államok tanintézeteinek tanulói: 11,490,373-an voltak. Ez a szám a birodalom lakosságának 17.7%-a. A férfimemhez 5,850,819, a nőihez pedig 5,639,660 tartozott. Az előbbi szám a férfilakosság 18.3%-a, az utóbbi pedig a női lakosság 17.7%-a.

Igen érdekes a tanulók eloszlása a különböző iskolákra. A fiúk 89.2%-a a népiskolát, 2.7%-a a középiskolát, 7.3%-a pedig a felsőbb iskolákat látogatta. 0.8% esik a különböző előkészítőiskolákra. A leányok közül a népiskolába 92.3%, a középiskolába 3.5%, felsőbb tanintézetekbe 4.3%, előkészítőbe 0.01% jart.

A tanerők száma. A nyilvános tanintézetekben a jelzett évben 229,401 rendes tanerő működött. Ezeknek 81.3%-a a népiskolában tanított. A középiskolákban 3.3%, az előkészítőben 0.5%, a felsőbb fiúiskolákban 9.5%, a felsőbb leányiskolákban pedig 5.4% tevékenykedett. A tanerők akadémiai képzettséggel a férfiak 9.1%-a és a nők 0.5%-a bírt.

A népiskolai tanítószemélyzet státusa így fejlődött:

1901:	124,027 tanító,	22,513 tanítónő.
1906:	137,213	29,384
1911:	148,086	38,267

Hány tanuló esik egy tanítóra a népiskolában és a magasabb tanintézetekben? (A : előtt álló nev az államot vagy várost jelzi, az első szám a népiskolai, a második a magasabb intézetre vonatkozik). Keletporoszország: 54.1, 22.3. Nyugatporoszország: 61.5, 17.0. Berlin: 39.7, 18.1. Brandenburg: 50.1, 19.1. Szilézia: 63.1, 19.3. Posen: 70.4. Schleswig-Holstein: 48.4, 20.7. Hannover: 55.0, 19.4. Bajorország: 56.8, 16.9. Szászország: 57.8, 16.2. Braunschweig: 49.6, 19.6. Anhalt: 45.0, 14.0. Lippe: 75.3, 18.3. Brema: 41.2, 17.5. Hamburg: 32.8, 24.8. Lübeck: 31.2, 14.3. Elsass-Lotharingia: 44.1, 17.3 stb., stb. *Német birodalom:* 55.0, 18.6.

A bécsi paedagogium. A paedagogium megalapításának eszméje Bichler bécsi községtanácsostól ered, aki 1862-ben hangoztatta egy modern paedagogiai intézménynek szükségességét. 1864-ben Suess geológus folytat tárgyalást a miniszteriummal az eszme megvalósítása iránt, de eredménytelenül. 1866-ban Heye miniszter felszólítja a várost az intézmény létesítésére; a paedagogium 1868-ban megnyílik. A humoros polgarok és a rossz nyelvek akkoriban azt beszélték, hogy a miniszter azért rántotta hirtelen elő a paedagogium ügyét, mert szeme előtt lebegett, hogy Sadowánál a porosz iskola-mester győzött voltaké s ezt a jövőben kikerülő sietett megvalósítani a tanítóképzés intézményét.

Az intézetet voltaképp nem a tanítóképzés céljaira alakították, hanem továbbképzőnek. S ez ma is. Ma azonban nem a község, hanem az állam kezében van.

Első igazgatója dr. Dittes volt, aki 1868—1881. években vezette az intézetet. A nagy katolikus paedagogus, dr. Willmann is működött itt 1868—1872-ik években, mint a gyakorlóiskolának a vezetője.

A paedagogium az elmúlt iskolaévi értesítője szerint jelenleg az akadémiából, a szemináriumból és a gyakorlóiskolából áll.

Az akadémián három kurzus van: a népiskolai, polgáriszkolai és a továbbképző. Ez évben az előadók közt számos egyetemi magántanár volt.

A szemináriumhoz egy előkészítőosztály tartozik. A szeminárium kurzusa négyéves.

A gyakorlóiskola a népiskolára és a polgáriszkolára oszlik. Az előbbi öt, az utóbbi háromosztályú: egy-egy osztályban a tanulók száma nem lehet több harmincnél. A paedagogium hallgatói ebben szerzik gyakorlati ismereteiket.

A tanítók fizetéséről szóló új törvény. A községi és hittelekezeti elemi népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről szóló 1913. évi XVI. t. cikk már életbe lépett és ennek végrehajtása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszterium 40.705—913. sz. alatt rendeletet is bocsátott ki. A felekezeti tanítók legnagyobb része nem bír azzal a fizetéssel, minőt az új törvény a szolgálati évek figyelembevételével részére megállapít, tehát igen sok iskolafenntartó kénytelen lesz igénybe venni az állam segélyét. A már alkalmazásban álló tanítók járandóságait 1913. jan. 1-től kezdődő hatállyal legkésőbb f. é. december hó 31-ig kell kiegészíteni a törvényben megállapított összegekig. Amennyiben az iskolafenntartó beigazolt szegénysége miatt a tanító fizetésének a törvény szerinti összegek erejéig való kiegészítésére nem képes — államszegélyért fordulhat a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. Az államszegélyt azonban az iskolafenntartó legkésőbb csak f. évi szeptember végéig kérheti. Ha ezt elmulasztja, a tanító fizetése az iskolafenntartó terhére biztosítottak vetetik. E fontos körülményre felhívjuk az iskolaszékek és különösen az iskolaszéki elnökök urak figyelmét! Ha a tanító kántori teendőket is végez és ha az iskolafenntartó által részére biztosított tanítói fizetés 1000 koronánál kevesebb, a tanító és kántori járandóságok egyezer korona erejéig együttvéve tanítói fizetésnek számítandók.

Azok a tanítók, kik fizeteskiegészítő államszegélyt élveznek, a kir. tanfelügyelőségek útján felhívást nyernek Kérdő-ív kitöltésére. E kérdőívet a tanító sajátkezűleg köteles kitölteni, az iskolaszéki elnöke azonban aláírja és ezzel az adatok valóságát igazolja s azokért anyagi felelősséget vállal. — Ha a tanító oly állást tölt be, melynek javadalmához az állam fizeteskiegészítő államszegéllyel nem járul hozzá, hanem csak korpótlék, személyi vagy csak tandíjpótló államszegélyt élvez, a kérdőívhez az iskolaszék csatolni tartozik a tanító nevére kiállított díjlevelet, a javadalmi jegyzőkönyvet és az illető tanító összes működési bizonyítványait. A kérdőívek a kir. tanfelügyelőséghez haladéktalanul beküldendők, hogy az illetmények kiutalása halasztást ne szenvedjen.

Az új törvény ismertetéséről *Ember* Károly és *Wohlmuth* Ernő „Útmutató”-t adott ki, mely a Szent-

István-Társulatnál 2 koronáért kapható. Egyes esetekben készséggel ad útbaigazítást lapunk szerkesztősege, valamint a Katolikus Népszövetség Jogvédő Irodája is Budapesten, IV., Ferenciek-tere 7. sz. alatt.

A napisajtó és az iskola. A danzigi kormány szigorúan utasította a közoktatásügy vezetőit, hogy ne engedjék meg, hogy az iskolákban a tanérek az oktatást bármiképp az újságra alapozzák. Ugyanis sűrűn felmerült a panasz, hogy számos tanférti előadásainál gyakran hirlapokat vesz igénybe s így azok olvasásának vágyát ébreszti fel a tanulóknban. Hogy a sajtó káros hatásait megakadályozzák, kiadták ezt a rendeletet, mely voltaképp a politikát akarja az iskolából távol tartani.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A kath. iskolák tankönyv jegyzéke.

Lapunk mai számához mellékelten jut a kath. tanítói kar kezébe az 1913—14. iskolai évre megállapított és érvényes hivatalos tankönyvjegyzék. A kath. iskolákat elsősorban a Szent-István-Társulat hivatott ellátni alkalmas tankönyvekkel. A nagyméltóságú püspöki kar határozott rendelkezése e tekintetben így szól a kath. népiskolák tanítóihoz: elsősorban a Szent-István-Társulat kiadványai használandók tankönyvül a kath. tanintézetekben. A Szent-István-Társulat hivatalos iskolakönyvjegyzékét tanítói karunk öntudatos és lelkiismeretes buzgalmába ajánljuk. A mintákkal bőségesen felszerelt, illusztrációkkal gazdagon ellátott, több mint száz oldalas könyvecske a Szent-István-Társulat eddig kiadott összes tankönyvein kívül a most sajtó alatt lévő, vagy legközelebb kiadásra kerülő iskolakönyvek ismertetését is tartalmazza. Különösen felhívjuk a t. tanítói kar figyelmét az újabb tan- és vezérkönyvekre. A jegyzék ezenkívül az ifjúsági irodalom legjobb műveit is közli, valamint egy teljes hegedű és orgonaharmónium jegyzéket is magában foglal. A ftdő zárdáknak szíves figyelmükbe ajánljuk a himzörámák jegyzéket. A Szent-István-Társulat ez iskolakönyvjegyzékére, mint a kath. iskola legjobb tankönyveinek a jegyzékére, ez évben is szeretettel hívjuk fel kartársaink szíves figyelmét.

A magyar beszéd- és nyelvgyakorlás Olvasó- és Tankönyve osztatlan katolikus népiskolák számára. II. rész. V—VI. oszt. számára. Írták és szerkesztették: *Ember* K., *Margitai* J. és *Mihalicska* János; kiadja a Szent-István-Társulat. Ára 1 K 80 f. Szerzők a nem magyar tanítási nyelvű iskolák vezetőinek óhaját, kívánságát teljesítették akkor, midőn az egyes osztályokra külön szerkesztett Olvasó- és Tankönyvből az osztatlan iskolák számára külön kiadást állítottak össze; külön kötetet a III—IV. oszt. számára. Ára — f. és külön kötet az V—VI. egyesített osztályok számára, mely utóbbi a Kath. Tanügyi Tanács és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium engedélyezésével most jutott a könyvpiacra. Az az általános érdeklődés a kartársak részéről az Olvasó és Tankönyv megjelenése iránt, elegeg igazolja szerzők módszerét. A nem magyar tanítási nyelvű iskolák számára kiadott tanterv és utasítást szerzők könyve a maga egészében a gyakorlat terére juttatja. Szerzők az anyag kiválasztásában, elrendezésében és feldolgozásában szigorúan szem előtt tartják a nem magyar ajkú iskola szükségletét

és nehézségeit. A tanító minden tekintetben célravezető segítő eszközt talál e könyvek használatával, nemcsak a magyar beszéd tanításához és gyakorlásához, hanem az osztatlan iskola egyéb ismeret-terjesztő tárgyainak is sikeres feldolgozásához.

Az Olvasó- és Tankönyv-főfőlegessé teszi a külön kézi tankönyvek használatát. A könyv nyelvezete mesteri módon helyezkedik a nem magyar anyanyelvű tanulóknak a magyar nyelvben fokozatosan elért beszéd készségére és ezt öntudatosan gyarapítja. Bevezetésre ajánljuk.

A katolikus falusi iskolások Olvasó- és Tankönyve. Irta és szerkesztette Ember Károly. A teljesen átdolgozott kiadás már megjelent. Az egytanítós osztatlan népiskolák számára egy kötetben I. rész III—IV. és II. rész V—VI. osztályok számára. A részben osztott kath. népiskolák számára két kötetben jelentette meg szerző könyvét. Ezzel terjedelmesebb anyagot ad a már több idővel rendelkező, részben osztott iskolának. Az első kötet a III—IV. osztály anyagát, a második kötet az V—VI. tantervileg előírt tárgyak anyagát tartalmazza. E könyveket a kath. tankönyv-vizsgáló-bizottság engedélyezésén kívül a vallás-és közoktatásügyi minisztérium is engedélyezte az 1907. évi XXVII. t.-c. 20. §-ban előírt iskolák használatára. A könyvek átdolgozása csak tökéletesebbé tette kath. iskolánkban addig is nagy sikerrel használt Olvasó- és Tankönyvet. Olvasmányai a történelem, alkotmánytan és a reáltárgyak köréből igazi minták arra, hogyan kell az életben hasznos, szükséges ismereteket a gyermeki élet adott viszonyaihoz mérten, a gyermeklélek gondolat és kedély világának megfelelően feldolgozni. P. o. a III. oszt. földrajzi anyaga között ott találjuk: „Dobol a kishiró (a közs. előjáróság teendői), Ragály pusztít a faluban (egészségtan). E fiúból pap lesz, akár ki meglátja (község lakóinak foglalkozása). Mit vitt Pali anyja a vásárra? (a község terményei). Szekeres István földet vásárolt (a telekkönyv) stb. Szóval, amiről egyes pedagógusok, tankönyvírók csak most kezdenek elmélkedni, azt Ember Olvasó- és Tankönyve már egy évtizeddel előbb meg is valósította és könyvének mostani átdolgozott kiadásában a szerzett tapasztalatok alapján a leg-tökéletesebb módon érvényesíti. Az Olvasó- és Tankönyvet az osztatlan és részben osztott kath. népiskoláknak bevezetésre ajánljuk. Az Olvasó- és Tankönyv-főfőlegessé teszi a külön kézikönyvek használatát. Mutatványpéldányt a kiadó Szent-István-Társulat küld. Lapunk jövő heti számában az olvasókönyvből mutatványt fogunk közölni.

Demény-Sztojanovits karénekes könyv. A leg-könnyebben kezelhető egyházi énektár gyermek- és női körök, különösen leánynevelő intézetek számára. Az egyházi év minden egyes alkalmára magyar és latin szövegű énekeket tartalmaz, melyek úgy vannak alkalmazva, hogy unisono, két, három és négy szövegben is énekelhetők orgonakísérettel, vagy anélkül. Különös értéket ad a gyűjteménynek, hogy egész sereg gregorián korált foglal magában a régi Meclici és Sölesmesi kiadások szerint, s a függékben ugyanezek a legújabb autentikus vatikáni kiadás szerint is alkalmazva vannak. Minden egyes darab alkalmazásánál különös gondot fordítottak a szerzők, hogy az átlagos hangterjedelem hatásain túl ne terjeszkedjenek s a gyermekek zenei képességét meg ne haladják, hanem fejlesszék azt. A mű egyrészt kitűnő, praktikus egyházi énektár, másrészt zenepedagógiai tekintetben is a legkitűnőbb, amilyen

idáig Magyarországon még meg nem jelent. Zárdák és leánynevelőintézetek számára megbeszélhetetlen kézikönyv. A vezérkönyv ára 15 K., a szőlomok 2 K.

HIREK.

A Bajavidéki Róm. Kath. Néptanító Egylet aug. 6-iki rendkívüli közgyűlésében az országos tanítói nyugdíjtörvény revíziójára vonatkozó főbb kívánalmait az alábbiakban állapította meg: Köztudomású dolog, hogy a tanítói nyugdíjalap néhány év óta fokozatosan apad úgy, hogy ha így tovább halad, mielőbb esőbe fog jutni. Epen ezért az általános óhaj az, hogy minden tanító nyugdíj tekintetében soroztassék a többi állami tisztviselők státusába s így nyugdíjgye azokéval együtt rendeztessék. Ha pedig a külön tanítói nyugdíjalap fennmarad, akkor kérjük, hogy a tanítói nyugdíjtörvény az 1891. évi XLIII. t.-c. szellemében revideáltassék az alábbi feltételekkel: 1. A működési évek a hivatalbalépés napjától számítassanak az életkorral való tekintet nélkül s 35 évi szolgálat után teljes fizetéssel melessen nyugdíjba. 2. Nyugdíjba lépéskor a tanító habár — csak egy évet töltött az illető fizetési fokozatban — nyugdíjigény tekintetében egy fokozattal előbbre lépjen. Aki az utolsó fokozat végéig vagy még tovább szolgál, az igazgatói címmel és járulékkal nyugdíjaztassék. 3. A tanító 5 évi működés után kapja nyugdíjigényének 40%-át s ezután évente 2%-ot, azaz 35 év. Aki betegsége miatt korábban nyugdíjba menesztetik, annak legalább tisztességes megelhetés biztosítottassék. 4. A tanító a kezdőfizetésén felül minden emelkedése után $\frac{1}{3}$ részt fizessen egy-szersmindenkorra a nyugdíjalapba, az évi 2%-os tanítói hozzájárulás pedig töröltessék el. Ehelyett az iskolafenntartó minden egyes tanító mindenkori fizetésének évi 4%-ával járuljon a nyugdíjalaphoz. Ha pedig erre az iskolafenntartó nem volna képes, akkor az állam egészítse ki a hiányt. 5. Számítottassék a nyugdíjba a lakás (megfelelő átalány) nemkülönben az igazgatói, a tanonciskolai, ének-, torna-, rajz-tanítói tiszteletdíjak. Smitán ezek után az iskolafenntartó nem járul hozzá, fizessen a tanító évi 2%-ot a nyugdíjalapba. 6. Az özvegy férje egész nyugdíjigényének 50%-át kapja. 7. A félárva gyermekek az anyát megillető járuléknak $\frac{1}{5}$ -ét kapják fejenként, mely azonban $\frac{3}{5}$ -nél több nem lehet. Ez a neveltetési díj leányoknak 20 éves korig (20 éven aluli férjhezmenésig vagy oklevél, állás szerzésig) fiúknak tanulmányaik befejezéséig járjon, mely azonban 24 éves korig túl nem terjedhet. A teljes árvák tisztességes neveltetéséről a nyugdíjintézet gondoskodik (árvaházba való helyezés stb.). Ha pedig magángyámhoz helyeztetnek, fejenként kapják elhalt atyjuk nyugdíjigényének $\frac{1}{5}$ -ét. 8. Az elhunyt tanító nyugdíjigényének $\frac{1}{5}$ -e az eltemettetéséről gondoskodó családtag részére kiutaltassék. Nőtlen tanító elhalálása esetén — ki a nyugdíjintézet tagja, de nincs senki aki arra igényt tarthatna — maga a nyugdíjintézet gondoskodik tisztességes eltemettetéséről. 9. A nőtlen (gyermektelen, özvegy) tanító által eltartott vérkonon, pl. anya, nővér, nagyanya stb. elhalálása esetén nyugdíjigényének legalább 30%-át kapja. 10. Az állását fegyelmi uton elvesztett tanító neje és gyermekei nyugdíjigénye megmaradjon. 11. A nyugdíjba levő tanítók a megdrágult életviszonyoknak megfelelő nyugdíj-pótlékban részesüljenek. Végül követeljük, hogy a nyug-

díjlap zárszámadásait minden tanító évente kézhez kapja s egyáltalában az egész intézmény kezelésében a tanítóság a lehető legnagyobb mértékben érvenyesüljön. Anyugdíjtörvény pedig minden 10 évben, szükség esetében minden 5 évben új mérleg alapján revízió alá vetessék.

A Veszpréme gyházmegyei róm. kath. Tanítóegyesület 1913. évi augusztus hó 27-én központi bizottsági és augusztus hó 28-án képviseleti nagygyűlést tart. *Napirend:* 1. A központi bizottsági ülés 1913. évi augusztus hó 27-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg a szent Anna-iskola helyiségében tartatik. A közp. bizottsági ülés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a tanítókörök működéséről és ezzel kapcsolatban a közgyűlések által a központhoz utalt indítványok tárgyalása. 3. A pályamunkákat bíráló bizottság jelentése és új pályamunkák kitűzése. 4. Jelentés a Gondviselés ügyéről. 5. Tanítók Háza ügye. 6. Pénztáros és számvizsgáló-bizottság jelentése a Tanítók Háza és a központi pénztár állapotáról. 7. Indítványok. 11. Delután 6 órakor a papnevelő-intézet helyiségében előértekezlet. Célja: a nagygyűlés előkészítése. Értekezlet után a kandidáló-bizottság tart ülést. 111. Augusztus 28-án a képviseleti nagygyűlés a papnevelde helyiségében tartatik meg. Reggel 8 órakor ünnepélyes Veni Sancte a székesegyházban. 9 órakor a nagygyűlés kezdete. A nagygyűlés tárgyai: 1. Egyházi elnök úr megnyitó beszéde. 2. A világi elnök jelentése. 3. Jelentés az egyesület 4 évi működéséről. 4. Az egyhuzamos tanítás pedagógiai és szociális oldalait tekintve, megvalósítható-e faluhelyeken? Előadók: a megvalósíthatás mellett Végh Győző zirci, ellene pedig: Ponauer Emil nagygyőrői kartárs. 5. A kántortanítók tisztán kántori illetményeinek, a mai megélhetési viszonyokhoz mért rendezése s ezzel kapcsolatban: A felsőbb tanítók fizetésrendezéséről legújabbban hozott országos törvény rövid ismertetése. Előadó: Szabady Sándor, tótszentpáli kartárs. 6. A tanítói nyugdíjtörvény revíziója. Az állami tisztviselők új nyugdíjtörvényének mely rendelkezései hasznosíthatók a tanítói nyugdíjtörvény revíziójánál? Előadó: Nyers Imre, zalaszántói kartárs. 7. Gondviselés és Tanítók Háza ügyének tárgyalása. 8. Indítványok. 9. Tisztújítás. 10. A gyűlés bezárása. *Figyelmeztetés!* A gyűlésen minden előadó előterjeszt, indokol és záróbeszédet tart; az is, aki ellenindítványt tesz. Az előadás ideje legfeljebb 15—20 perc. A tárgyhoz mindenki csak egyszer szólhat, legfeljebb 5 percig. Személyes kérdésben az elnökség engedelmével csak egyszer lehet felszólalni. A tárgyhoz szólni kívánók a jegyzőnél előre jelentkezzenek. Kéretnek a t. Kartársak, a nagygyűlés tagjai, hogy 27-én delután, a 6 órakor kezdődő előértekezleten teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Vidéki kartársak elszállásolás végett Mőzner Ferenc veszprémi kartársnál időben jelentkezzenek

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

J. A. Beosztást nyer a III. f. oszt. első fok. 1800 kor. fizetésre. Az 1424 K szétválaszthatatlan jövedelemnek fele tanítói és fele kántori járandóságnak számít; így 100 + 712.2 ehhez kiegészítésként vesznek a kántorból 188 koronát, 1000 + 500 + 300 = 1800 K. Tehát kap 300 K pótlást és a kántori teendőért 524 K 40 fillért. Az állam utalja ki a 300 koronát fizetékiegészítő államszegélyként. Az iskolaszék előterjesztéséhez nem kell melléklet, mert már élvez az iskola korpótlékkiegészítő

államszegélyt; de a fölterjesztésben hivatkoznak arra a számlára, mely alatt a segély kiutaltatott. — **Z. S. S. D.** A hitoktató a tantestületnek tagja s így szavazati jogot is élvez. — **Sch. J.** A törvény a községi és hitfelekezeti óvodákról intézkedik. Az uradalomtól azonban hasonló elbánást kérlemezhet. — **Miklósi.** A törvény 8-sa a jövőben építendő lakásokról intézkedik. — **G. J. I.** 1913. évi jan. 15-től beosztást nyer a III. f. oszt. harmadik fok. 1400 K fizetésre, 1—15 ig az 1200 K fizetés illetve meg. jan. 15-től beosztást nyer a III. f. oszt. harmadik fok. 2. A kiutalásokat most intézik. — **P. J.** A lakásügyben kimerítő tájékoztatást adok a legközelebbi számban. — **B. (Mór).** Ha már megkezdődött a tanítás, akkor megtagadhatják. Erről külön intézkedést nem ismerünk. — **F. G.** Elintézem. — **K. G.** A Rendszabályok részletesen előírják a tantestületnek képviseletét az iskolaszékben. A választás módjára név is intézkedik. Az osztatlan iskolákra írja elő azt, hogy a helyben legidősebb képviseli a testületet. De ahol három tanító működik, ott már választás útján történik a kiküldetés. — **K. I.** Ügynek elintézését személyesen megsürgettem. — **M. L.** A végbizonyítványok mintáját a miniszteri rendelet megállapítja. Ettől nem lehet eltérni. — **B. F. Kath.** ovónő-képző van: Esztergomban és Szatmáron; állami: Hódmezővásárhelyen és Eperjesen; egyesületi Budapesten VII. Szegényháztér. — **Sch. K.** Beosztást nyer a III. f. o. 3 ik fok. 1400 kor. fizetésre. Kap 400 kor. pótlást államszegélyből. Kántori járandóságul marad 318.40 kor. Miután az iskola már élvez államszegélyt, csak az államszegélyt kiutaló végzésre hivatkozik az iskolaszék az államszegélyt kérő felterjesztésében. — **T. K.** A Fegyelmi szabályzat előírja az eljárást. Ha ezt nem tartják meg, az ítéletet a felsőbb hatóság hivatalból megsemmisíti. A felebbezés eljárásait is előírja a szabályzat. — **O. I. Csepreg.** A tanítónői képesítés nem lesz érvénytelen amiatt, mert az illető hosszabb idő óta nem tanított. Tehát megválasztható. — A képesítés érvénye nem szűnik meg. — **T. I.** Az *Utmutató* megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadó hivatalában Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28. Ara 2 kor. — **B. J. Igen,** az illetők tartoznak fizetni hitközségi, templomi és iskolai adókat, párbért. — **Cs. C.** Az újabb rendelkezés szerint nem kell csatolni az előterjesztéshez, mondjuk kérelemhez a törvényben előírt mellékleteket; de ez az intézkedés, csak újabbban történt. — **V. A.** Ha korpótlék vagy fizetékiegészítő államszegélyt élvez, akkor nem kell folyamodni, mert hivatalból intézik el a felterjesztés alapján a fizetés kiegészítését, ellenkező esetben folyamodnia kell az iskolaszéknek és csatolja az 1907. évi 27. t.-c. előírt mellékleteket. — **V. A.** A tandíjpótló államszegély esete nem menti fel az iskolaszéket attól, hogy kérelmezze az összes előírt mellékletekkel a fizetés kiegészítő államszegélyt. Megillet 500 kor. pótlás és megkaphat az 1893. év előtti időre a törvényben kilátásba helyezett személyi pótlékot. Az 1000 koronán felül eső fizetés a kántori javadalom marad. **Laikus.** Javadalma 848 kor. tisztán tanítói, szétválaszthatatlan kántortanítói 1404 kor. kántori 200 kor., a gazdasági ismétlőiskolaért 100 kor.; szolgálati éve 26. Beosztást nyer a II. f. oszt. 3 fok. 2000 kor. fizetésre. Beszámít 848 kor. tisztán tanítói járandósága. A szétválaszthatatlan fizetésnek felét az 1893. évi törvény alapján tanítói fizetésnek veszik és a másik fele marad kántori fizetésül. A gazdasági ismétlőiskolaért járó 100 koronát a fizetésétől függetlenül élvezi továbbra is. Ha azonban a korpótlékot, 500 koronát a tisztán tanítói fizetésbe betudja, akkor téves adat alapján adom a tanácsot. Erre választ kérek, mert ez lényegesen változtatja a számítás. Így volna: 848 + 702 + 500 korpótlék = 1950, kap 50 kor. pótlást és élvezi a 702 + 200 kántori járandóságot meg 100 kor. gazdasági ismétlőiskola díját. Az 1893. év előtti szolgálat után nyerhet 200 kor. személyi pótlékot. Ellenkező esetben 848 + 500 kor. pótlék 348 kor. + 702 + 500 kor. korpótlék = 1550 kor., ekkor törvényes joga van 450 kor. pótlásra és ezt meg is kell hogy kapja a törvény rendelkezése szerint. — **O. A.** Készséggel feltelem írásban mind a 22 kérdésére.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nmélt püspöki kar határozata köte-
lezőnek nyilvánította a katolikus nép-
oktatási intézetek pályázatainak a «Nép-
nevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István-Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE:
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes szá-
vának egyszeri közlése 6 fillér. Csakis
azon pályázatok közöltnének, melyek-
nek díja előre lefizetett.

**A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítünk.
Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.**

Esztergomi érseki megye.

A farnadi (Esztergom m.) róm. kath. iskolánál tanító-
női állásra pályázat hirdettek. Javadalma: a hitközség-
től egy a tanteremből nyíló kéttablakos padlózott szoba
bútor nélkül és 100 kor., 1100 kor. pedig államsegélyből.
Kötelessége: az I. osztály, a leányismétlősök és az ösz-
szes leányövendékek kézimunkabani tanítása. Folyamod-
ványok *aug. 31-ig dr. Kun István* plébános, isksz. elnök-
köz intézendők Farnadra. *Kapitány Béla* isksz. jegyző.
991 1—1

A burszentmiklósi róm. kath. hitközségben újonnan
szervezett két tót-magyar tannyelvű elemi isk. tanítói,
illetőleg tanítónői állásra pályázatot hirdetek. Fizetés
egyenként a községtől 100 kor., kertilletmény 20 kor.,
iskola: faátalány 80 kor. és két szoba, konyha, két ka-
marából álló lakás, az államtól pedig egyenkint 1100
kor. Kötelessége az iskolaszék által meghatározott osztá-
lyt vezetni, a gyermekeket anyanyelv alapján nevelni
és tanítani, a szentmisére vezetni és ott rájuk fel-
ügyelni. Pályázati határidő *aug. 30.* Következő nap vá-
lasztás, amikorra személyes megjelenés is megkívántatik.
A kérvények oklevél csatolásával *Necseszék Károly*
burszentmiklósi plébánoshoz, mint iskolaszéki elnökhöz
küldendők. 1005 1—1

Ipolyneek (Hont m.) róm. kath. iskolaszéke a harmat-
kik tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 300 kor.
községtől, 900 kor. államtól. Lakás természetben, 20 kor.
kertilletmény. Kötelessége egy kijelölt osztályt vezetni.
A terítanítótól megkívántatik, hogy orgonánai tudjon
és szükség esetén a kántort helyettesítse. Választás *aug. 30.*
Gürtler Dénes, isksz. elnök. 986 1—1

Nagykosztolányba (Nyitra m.) okt. 1-től egy évig
katonaskodás miatt helyettes róm. kath. tanító (nő) ke-
restetik. Fizetése 800 kor. Kérvények *szept. 6-ig* iskola-
székre címezve küldendők: *Hoenigh Ferenc*, isksz. elnök.
987 1—1

Az ardánfalvai kántortanítói állásra a «Népnevelő»
31. számában hirdetett pályázati határidő *aug. 31.* meg-
hosszabbítatik azon hozzáadással, hogy az állásra okle-
veles tanítónők is pályázhatnak, ha a kántori teendőket
magukra vállalják. *Iskolaszék.* 1001 1—1

Nádasfő (Pozsony m.) róm. kath. népiskolájánál
újonnan szervezett III. tanítói állásra pályázat hirdettek.
Javadalom: az 1913. évi törvényben biztosított
fizetés, melyből 100 kor. a községtől, továbbá egy szoba,
konyha és kamrából álló lakás. Kötelessége lesz az
ismétlősöket is tanítani. Pályázat határideje és választás
napja *aug. 30. Róm. kath. iskolaszék.* 997 1—1

A nagyövedei (Esztergom m.) róm. kath. iskolához
f. évi szept. havára helyettes tanító kerestetik. Fizetése:
70 kor., bútorozott szoba. Ágyneműt hozzon. Pályázat
aug. 31-ig iskolaszékhez küldendő. Az állást választás
után azonnal el kell foglalni. 1018 1—1

Az andódi róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot
hirdetek. Javadalma: új lakás, legszükségesebb mellék-
helyiségek, 473 kor. községtől, 652 kor. földhaszonbér-
ből, 121-80 kor. kisajátítási alap kamataiból, 100 kor.

egyházi segély és 30—40 kor. stóla. Fizetésekiegészítés
államsegélyből az 1913. évi XVI. t.-c. szerint. Pályázati
kérvények *aug. 31-ig* az érsekújvári plébániahivatalhoz
adandók be. Választás *szept. 9-én. Iskolaszék.* 1014 1—1

A deméni (Hont m.) róm. kath. kántortanítói álló-
másra pályázat hirdettek *szept. 9-re.* Jövedelme 875-56
kor., lakás- kertii illetmény 220 kor., összesen 1101-56
kor. a korpótlékon kívül. *Pokorny István* ig.-plébános.
1041 1—1

A pozsonyborostyánkői róm. kath. férfitanítói állásra
szept. 1-ig pályázat hirdettek. Fizetés az 1913. évi XVI.
t.-cikknek megfelelő. Tót nyelv ismerete szükséges. Szép
egészséges vidék. Kötelessége a III—VI. osztály veze-
tése, ismétlők oktatása. A kérvények ngos *Hojcsik Imre*
ker. tanfelügyelő urhoz Stomfára küldendők. Megbízás-
ból *Greguska K.* kántortanító. 1036 1—1

A névedei (Bars m.) róm. kath. kántortanítói állásra
a «Népnevelő» 28. számában hirdetett pályázat meg-
hosszabbítatik. Választás *szept. 1. Iskolaszék.* 1038 1—1

Oturai róm. kath. Buzikó nevű intézményiskolánál meg-
üresedett tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetés ál-
lamsegéllyel, fűtési átalánnyal 1200 kor., lakás két szoba,
konyha, kamara mellékletekkel. Tannyelv magyar, tót
nyelv szükséges. Folyamodványok *aug. 30-ig* róm. kath.
iskolaszékre küldendő Oturára. (Nyitra m.) 1052 1—1

Zsitvaújfalui (Bars m.) róm. kath. kántortanítói állásra
szabadságozás folytán 1913—14. tanévre helyettes keret-
etik. Díjazása: tanításért havi 80 kor. Magyar és tót
nyelven végzendő kántori teendőkhöz rendszabályilag
külön díjazást kap. Lakása egy bútorozott szoba. Pá-
lyázhatnak kántorságot is elvállaló tanítók és tanítónők.
Az állás *szept. 15-én* elfoglalandó. Okmányok *szept. 10-ig*
az iskolaszék címére küldendők. Zsitvaújfalui, posta és
vasútállomás. 1057 1—1

Egri érseki megye.

Sajóbesenyőn (Borsod m.) megüresedett róm. kath.
tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalom: fizetés,
államsegély törvény szerint. Természetben lakás, tűzifa,
korpótlék, tehén- és sertéslegelő. Határidő *aug. 30.*
Törvényszerűen felszerelt kérvények plébániahivatalhoz
küldendők. 907 2—2

Az alattyáni róm. kath. népiskolánál megüresedett
tanítónői állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: helyi
járulékokból 854 kor., az 1913. évi XVI. t.-c. megfelelő
fizetéstöbblet államsegélyből. Két szoba, konyha, élés-
kamrából álló természetbeni lakás, 20 kor. korpótlék.
Kötelessége a kijelölendő leányosztályok vezetése, ismétlő-
iskolások oktatása. Oklevél, keresztlevel, illetőségi, mű-
ködési, családi állapotot, esetleg eskü letételét igazoló
bizonyítványokkal felszerelt kérvények *szept. 3-ig* iskola-
széki címére Alattyán (Jásznagykunszolnok megye)
küldendők. 950 1—1

Okleveles, szolid kántortanítósegédet keresek. Fizetése
havi 30 kor. s teljes ellátás, ágyneműn, mosás és vasa-
láson kívül. Mellékes jövedelem is szerezhető. Zongora
és harmonium használata. Önképzésre kitűnő alkalom.
Poroszló (Heves m., p. és vasút helyben). *Jósvay Gábor*
róm. kath. kántortanító. 989 1—1

Edelényi (Borsod m.) róm. kath. iskolánál az egyik tanító egy évre katonának megy, mely időre helyettes kerestetik. Okleveles férfi- vagy nőtanítók szabályszerűen okmányolt kérvényeiket szept. 6-ig az iskolaszékhez küldjék. Fizetés 800 kor. és 250 kor. lakpénz. 1043 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Nyitraabányai róm. kath. népiskolánál három tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalom: az egyházközségtől 100—100 kor., a többi államsegély, mind a három állásnál külön-külön két szoba, konyha s kamrából álló új lakás a legszükségesebb mellékkeliségekkel, 20—20 kor. kertpótlék. Állását mind a három tanító azonnal köteles elfoglalni. Az összes mellékletekkel felszerelt kérvények aug. 31-ig Czeizel László isksz. elnökhöz küldendők. 1024 1—1

A **szénásfalusi** (Bars m.) róm. kath. iskolához 1913. okt. 1-től 1914. május végéig tótul is beszélő helyettes tanító vagy tanítónő kerestetik. Javadalmazása havi 80 kor., egyszobás lakás a legszükségesebb bútorzattal. A kérvények szept. 12-ig a geletneki róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők. 1056 1—1

A **kelői** róm. kath. kántori osztatlan iskolánál kántortanítói állásra pályázat hirdettek szept. 15-ig. Jövedelme az 1913. évi XVI. t.-c. alapján rendezés alatt áll. Tót nyelv ismerete szükséges. Személyes megjelenés kívántatik. Katonai kötelezettségnek eleget tett tanítók előnyben részesülnek. Kellően felszerelt kérvények a nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszter úrhoz címezve a kelői iskolaszéknek küldendők. Bars m., u. p. Geletnek. *Longauer János*, ker. tanfelügyelő. 1049 1—1

Csanádi egyházmegye.

Pusztaföldvár községben (Orosháza mellett, Békés m.) megüresedett róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetés a hitközségtől 789 kor., a többi államsegély (411 kor.), 1255 lelek után a hitközség által megállapított temetési stóla, 3 szoba, 1 konyha, 400 □ öl kert; a kincstártól 3/4 kat. hold szántóföld, melyért a tanítónak folyamodnia kell. Pályázat határideje aug. 31, próbaéneklés és választás szept. 8. Utazási költség nem térítetik meg. Az állás szept. 15-én foglalandó el. Okmányokkal ellátott kérvények a pusztaföldvári róm. kath. lelkészi hivatalhoz nyújtandók be. *Podolszky Ferenc* lelkész. 1028 1—1

Győri püspöki megye.

Az **illmici** (Moson m.) róm. kath. iskolához október 1-től számított 1 évig tartó helyettesítésre pályázhatnak tanítók és tanítónők szept. 1-ig. Fizetés 800 kor., két méter fa, lakás a legszükségesebb bútorzattal. 931 2—2

A tata-tóvárosi hitbizományi uradalom a **billegpusztai** (Komárom m.) róm. kath. elemi osztatlan népiskola kántortanítói állására aug. 31. határidővel pályázatot hirdet. Javadalom: 1. 2 szobából, konyhából és kamrából álló természetbeni lakás, 2. kert a ház mögött 300 □ öl, 3. 800 kor. készpénz, 4. 40 ürméter fa (á 6:40) házhoz szállítva és felaprítva (á 4 kor.) 256—160 = 416 koronára értékelve. Megváltás esetén csak a fa ellenértékét, (256 kor.) kapja meg a kántortanító. Az iskola fűtéséhez külön 8 ürméter fát kap a házhoz szállítva és felaprítva, 5. 2 drb tehén nyári legeltetése, 48 kor. egyenértékben. Ezt azonban az iskolafenntartónak jogában áll megváltani napi 3 liter tejnek kiszolgáltatásával. Némi stólajvedelem díjével szerint. Amennyiben azon tanítót, ki az állást elnyeri, az 1913. évi XVI. t.-c. értelmében nagyobb fizetés illetné meg, az iskolafenntartó őt a különbözet erejéig kártalanítja. A kinevezett tanító kötelessége a tanítói ténykedésen kívül a billegi uradalmi kápolnában a vasár- és ünnepnapok szentmiséin, valamint az esetleges temetéseknél (Billeg-Grébecpusztán) a szokásos kántortanítói teendők ellátása. Ha kinevezett kántortanító vállalkozik a billegi kápolna felügyeletére, az istentiszteletnél való segédkezésre; továbbá gondoskodik a harangozás-

ról, az iskola fűtéséről, ezért külön szerződés alapján 2 hold föld (1200 □ öl) haszonélvezete illeti meg 80 kor. egyenértékben. A folyamodványokat özv. gróf *Esterházy Ferencné* öngyméltóságához intézve, *Mohl Adolf* apát-plébános, ker. esp. címére, Tata (Komárom m.) kell be- küldeni. 954 1—1

A **viczai** (Sopron m.) róm. kath. filiális osztatlan népiskola kántortanítói állásra szept. 8-ig pályázat hirdettek. Javadalom az 1913. évi összeírás szerint földekben és terményekben 479:12 kor., melyből az 1913. évi népokt. törvény szerint a helyi 383 kor. javadalom egészítették ki államsegéllyel a megfelelő fizetési összegre. Kötelessége a díjlevélben van felsorolva. Kérvények a beledi (posta, vasútállomás) plébániahivatalhoz küldendők. Személyes megjelenés és kántorpróba szükséges. 1007 1—1

A **sopronkeresztúri** fiúiskolához helyettes kerestetik. Fizetés 800 kor., egyszobás lakás, fűtés. Tanítónők is pályázhatnak. Pályázati határidő aug. 30. 1006 1—1

Felsőszági (Sopron m.) megüresült róm. kath. tanítói állásra pályázatot hirdetünk. Pályázhat férfi és nő. Férfi kántorságban segédkezni, nő kézimunkát tanítani köteles. Fizetés 100 kor. hitközségtől, többi államsegélyből, 20 kor. kertilletmény. Lakás egy bútorozott szoba, egy előszoba. Pályázatok intézendők aug. 31. délig. Elnökség, Sajtoskál, plébániahivatal. 1021 1—1

A **sopronkövesdi** róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett osztálytanítói állásra pályázat hirdettek aug. 30-ig bezárólag. *Rupf Sándor*, isksz. elnök. 1042 1—1

Kalocsai érseki megye.

Regőce (Bács m.) községben nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdet a regőcei róm. kath. iskolaszék. Az állás javadalma a legújabb törvényben megállapított fizetés, lakbér és kertilletmény. Német nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő szept. 1. Pályázni óhajtó férfitanítók kérvényeiket a regőcei róm. kath. iskolaszékre címezve nt. *Bászler István* esperes úrhoz (Gara, Bács m.) küldjék be. *Maison Jeromos* piéb., isksz. elnök. 1039 1—1

Kassai egyházmegye.

A **kisdomásai** (Zemplén m.) róm. kath. iskolánál tanítónői állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 970 kor. államsegély, 230 kor. a hitközségtől és megfelelő lakás. Választás szept. 7-én. Újszomotor, posta helyben. *Benkő Bertalan* róm. kath. lelkész, iskolaszéki elnök. 1027 1—1

Az **újszomotori** (Zemplén m., posta helyben, vasuti állomás Varannó) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdettek. Javadalma: 796 kor. államsegély, 252 kor. a hitközségtől, 24 szekér tűzifa, 6 hold szántóföld, 3 db marhára legelő, 25 köböl rozs, 26 kor. stóla, megfelelő lakás kerttel. Választás szept. 7-én délután 4 órakor. Személyes megjelenés szükséges. *Benkő Bertalan* róm. kath. lelkész, isksz. elnök. 1026 1—1

A **magyarizségi** róm. kath. iskolaszék lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: természetbeni lakás, kert s 1913. évi XVI. t.-cikkben biztosított fizetés. Választás szept. 4-én d. e. 10 órakor. Személyes megjelenés szükséges utiköltség megtérítése nélkül. Tót nyelv ismerete előnyös. Katonai kötelezettségüknek eleget tett okleveles kántortanítók felszerelt okmányokat szept. 4-ig a magyarizségi (Zemplén m.) lelkészi hivatalhoz nyujtsák be. Állás azonnal elfoglalandó. *Madár János*, isksz. elnök. 1033 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

Ujkigyós hitközség róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet egy férfitanítói állásra. Javadalma: helyi járulék 100 kor. és működési idejének megfelelő, elvileg már engedélyezett államsegély; megfelelő lakás kerttel, eset-

leg lakásbér és kertilletmény. Kötelessége amint a Rendszabályokban elő van írva s ha az iskolaszék úgy határoz, az ismétlőiskolások oktatása. Pályázati határidő *aug. 27.* Kellően felszerelt folyamodványok alulírott isksz. elnökhöz küldendők. Ujkigyós (Békes m.), *Kovács Márton* plébános, isksz. elnök. 920 2—2

Nyitrai püspöki megye.

A kaszásreti (Trencsén m.) róm. kath. osztatlan népiskolához okl. magyarul-tótul beszélő tanítónöt keresek. Fizetése a hitközség részéről 100 kor., kertilletménye 20 kor., a többi az 1913. évi törvény értelmében. Lakása egy szoba s konyha, amíg új iskola föl nem épül. Pályázati határidő *szept. 14.* Felsővadas. *Májer Endre* isksz. elnök. 936 2—3

Lázrekai (Trencsén m.) róm. kath. népiskolánál tanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma 1200 kor. Azonkívül az ismétlőiskola vezetéséért, a fizetésbe be nem számítható személyi pótlék címén 150 kor. és ugyancsak személyi pótlék címén 80 kor. püspöki segély, amely azonban bármikor megvonható. Természetbeni lakás szép kerttel. Tanítónök is pályázhatnak. Tót nyelv ismerete szükséges. Plébániahivatal Láz (Trencsén megye). 1010 1—1

A lednicztrónai (Trencsén m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalmak. I. A községtől tisztán tanítói jövedelem címén 283-46 kor. II. Kántortanítói javadalom: 1. kiváltott stóla 42 kor.; 2. műsealapítvány 65 kor.; 3. kévevátság 200 kor.; 4. 21 mérő arpa; 5. 3-5 mérő rozs; 6. 3 mérő alá való szántó; 7. 48 m² fa, melyből a tanterem is fűtendő; 8. Alsónyíresd községtől 47 kor.; 9. temetések után körülbelül 150 kor.; 10. 3 szobás lakás, összes mellékkeliségekkel és kerttel. Esetleg kántori fizetésrendezésre kültetés. A fizetés az 1913. évi XVI. t.-c. értelmében rendezetik. Vasúti állomás, posta és orvos helyben. III. Kötelessége az osztatlan mindennapi és ismétlőiskola a püspöki tanterv szerinti lelkiismeretes vezetése és az összes kántori teendők végzése. Tót nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő *aug. 31.* Választás *szept. hó 2-án* délelőtt 10 óra kor. Kérvények *Horváth Géza* iskolaszéki elnök címére küldendők. 1002 1—1

Szolcsányi (Nyitra m.) róm. kath. népiskolánál ujonnan szervezett III. tanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma: a községtől 100 kor. 20 kor. kertilletménnyel, 1100 kor. államsegély és egy szobából álló lakás. Ugyanennél az iskolánál helyettes tanítói állásra szintén pályázat hirdetik, míg a jelenlegi tanító katonai kötelességének eleget nem tesz. Javadalma: 800 korona és lakás. Pályázati határidő mindkét állásra *aug. 31. Bezák György*, isksz. elnök. 1029 1—1

A rakovölgyi róm. kath. osztatlan iskolához tanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetése az 1913. évi törvény értelmében állami kiegészítéssel. Törvényszerű lakbér. Kérvények *aug. 31-ig* iskolaszékhez intézendők. Via: Nagybelicz (Nyitra m.) 1054 1—1

Pécsi egyházmegye.

Szakály (Tolna m.) róm. kath. iskolánál a III. sorzámi tanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: 1. a község pénztárából 250 kor., 2. kántortanítónál 10 havi élelmezés egyenértéke 300 kor., 3. kántortanítónál mosás fejében 40 kor., 4. kertilletmény fejében 40 kor., 5. egy butorozott szoba fűtéssel és tisztogatással 50 kor., 6. lakbérpótlék 120 kor., 7. jövedelmi többletét 1200—1400, esetleg magasabb összegig 1913. XVI. t.-c. szerint államsegélyből élvezi. A kántoriakban szombat, vasárnap s ünnepnapokon díjtalanul segédkezni tartozik, valamint minden istentiszteletnél, ez okból csak férfi pályázhat s ha katonakötezettségének eleget tett, előnyben részesül. Köteles az egyházmegyei tanítóegyesületbe belépni. Tanulmány magyar. Pályázati határidő *szept. 7.* Kérvények alulírottához intézendők. Posta helyben. *Kovács Antal* plébános, isksz. elnök. 953 1—1

A tolnai róm. kath. iskolaszék egy tanítói és egy

tanítónői állásra pályázatot hirdet. A tanító javadalma: a róm. kath. hitközségi pénztárból 940 kor. előleges havi részletekben, 300 kor. lakáspénz és kertvátság, 40 kor. papénz, a törvényben megállapított tanítói fizetésből hiányzó összeg államsegélyből. A pályázók a zenében való jártasságukat igazolni tartoznak. Az állás *szept. 1-én* elfoglalandó. A tanítónő javadalma: a róm. kath. hitközségi pénztárból havi előleges részletekben 840 kor., 300 kor. lakáspénz és kertvátság címén, 40 kor. papénz. A hiányzó összeg ugyancsak államsegély útján. Ugy a tanító, mint a tanítónő kötelesek egy-egy, az iskolaszék által kijelölt osztályt önállóan vezetni és az ismétlő iskolásokat oktatni. Kötelesek az egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületbe rendes tagokul belépni. Hiteles okmányokkal felszerelt kérvények *aug. 22-ig* nyújtandók be az iskolaszéki elnöknél. *Fekete Ágoston*, isksz. elnök. 949 1—1

A hengei (Baranya m.) kántortanítói állásra *szept. 1-ig* pályázhatnak. Magyar a tannyelv, a nép horvátul énekel. Javadalma: a 354 kor. államsegélyen kívül 647 kor. érték természetnyekben, ötfában, 9 kat. szántó jövedelmében. Ezenkívül van tisztességes lakás és szép nagy házikertje. Póstatája Lőcsön van. *Róm. kath. iskolaszék.* 1009 1—1

A németbolyi róm. kath. iskolaszék a megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Tisztán kántori jövedelme 1163-40 kor., mely kántori földek, rétek, 42 m² kemény hasábfá és stólaból áll. Mint tanító pedig annyi lesz a fizetése, amennyit az 1913. évi XVI. t.-c. kor szerint előír. Lakása áll három szobából, konyha, kamra, pince, padlás és a szükséges gazdasági épületekből és van megfelelő kertje. Ezek ellenében kötelessége az iskolaszék által számára kijelölendő tanteremben a mindennapi tankötelesek tanítása, a kántori összes teendők végzése, az összes elemiiskolás növendékeknek heti két órában az egyházi énekekben való oktatása. Köteles az egyházmegyei tanítóegyesületbe lépni. A kellőleg felszerelt kérvények *aug. hó 30-ig* terjesztendők be alulírottához. Próbaének és orgonálás ajánlatik. A választás *szept. hó 1-én* lesz. A megválasztott állását azonnal köteles elfoglalni. Ha a kántortanítói állásra egy helybeli tanító választatnék meg, akkor az így megüresedett osztálytanítói állás fog ugyanezen nap betölteni. Ezen állás javadalma: 1. Az 1913. év XVI. t.-c. szerint megjáró fizetés; 2. lakás: 3 szoba, konyha, kamra, stb. A megválasztott kántort vagy osztálytanító az ipar- és gazdasági iskolánál is nyerhet alkalmazást, amely állások betöltése azonban az illető iskolaszékektől függ. *Plank Kamill* plébános, szentszéki ülnök. 996 1—1

A belvárdi róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Jövedelme: 1. Két szobából, konyhából álló lakás melléképületekkel. 2. Kézpénz 660 kor. 3. Vasárnapi oktatásért 64 kor. 4. 4 hold 998 □ öl szántóföld bérértéke 258 kor. 5. 1 hold 240 □ öl rét bérértéke 125 kor., 6. Négy öl kemény hasábfá. 7. 192 □ öl kert. Állás azonnal elfoglalandó. Orgonáláshoz némileg értő nő is pályázhatik. Olasz (Baranya m.) *Heckenberger Konrád* plébános. 1020 1—1

Tanítói pályázat. A somogybányatelepi róm. kath. isk. gondnokság **Somogybányatelepen** létesített tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: a dunagőzhajózási társaság pécsi bányagazgatóságától 1000 kor. havi részletekben, természetben lakás (2 szoba, konyha stb.) s szükséges fűtőanyag, úgy mint a társulati tanítók. Kötelessége díjlevél szerint. Pályázati határidő *aug. 27.* Kérvények az isk. gondnokság címére, a mecsekszabolcsi plébániahivatalhoz intézendők. *Isk. gondnokság.* 1053 1—1

Pályázat kántortanítói állásra **Pécsarányoson**. Fizetése kézpénzben 1010 kor., földek után 90-57 kor., államsegélyből 99-43 kor., 2 szoba, 1 konyha, élelka, pince, padlásból álló lakás, istálló, pajta, sertésállal. Köteles összes tanítói és kántori teendőket végezni s a pécsegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületnek tagja lenni. Nagy temetés 2, kicsiny 1, libera 1/2 kor. Határidő *szept. 5-ike*. Személyes megjelenés előnyös. Főlsze-

relt folyamodványok Pellérd (Baranya m.) plébániahivatalba. Allás azonnal elfoglalandó. 995 1—2

Rozsnyói püspöki megye.

Jópatakra (Nógrád m.) róm. kath. tanító kerestetik. Jövedelme: 1000 kor. Folyamodványok *szept. 20-ig* Újantalfalvára plébániahivatalhoz intézendők. 992 1—1

Bolgárom főkegyházban róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelem: lakás és 232 kor. a hitközségtől természetben, a többi az 1913. évi XVI. t. c. szerint biztosítva. Vasár- és ünnepnap a litánia elvégzése kötelező. Választás *szept. 4-én* d. e. 11 órakor. Alomás *szept. 20-án* foglalandó el. Kik katonai kötelezettségüknek eleget tettek s kántoriakban jártasak előnyben részesülnek. Személyes megjelenés megkívánatik. Kellően felszerelt kérvények *Nagy Kálmán* plébános címére küldendő Füleksávoły, utolsó pósta és vasútállomás Füle. 1035 1—1

A **szilicei** (vasútállomás Gombaszög) kántortanító-ságra *szept. 7-ig* pályázat hirdettek. Törvényes fizetés. Kérvények a jabloncai (u. p. Szádalmás, Abaujtona m.) plébániahivatalhoz intézendők. 1032 1—1

A **kiskovácsvágási** róm. kath. kántortanítói állásra *szept. 6-ig* pályázat hirdettek. Törvényes fizetés. Kétszobás lakás, konyha, kamra, istálló, nagy kert. Választás *szept. 11. d. e. 10 órakor*. Allás azonnal elfoglalandó. Kérvények *Nagy Imre* plébános, Barka, u. p. Dernő (Gömör m.) küldendők. 1047 1—1

Szatmári egyházmegye.

Remetevasgyárra (Ung m.) okt. 1-től egy évig tartó katonáskodás miatt helyettes kántortanító kerestetik. Fizetése 800 kor. és lakás. Határidő *szept. 1-ig*, mely időpontig a kellőleg felszerelt kérvények a vinnai (Ung m.) róm. kath. esperesi hivatalhoz beküldendők. *Iskolaszék.* 1003 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Helyettes tanító kerestetik nagymélt. gróf Zichy János úr **timárpusztái** róm. kath. iskolájához szeptember 15-től nyolc havi időtartamra. A tanító mosáson kívül teljes ellátást és havi 30 kor. fizetést kap. Ajánlatok az uradalmi felügyelőséghez küldendők be, Timár pusztá, u. p. Mór, Fejér m. 921 2—2

Pályázat a **pusztaörsi** (Fejér m., vasút áll. Sárbogárd) róm. kath. II-od tanítói állásra *aug. 30-ig*. Javadalma: 1000 kor. készpénz, 20 kor. kertvátság, megfelelő korpótlék. Egy butorozott szoba fűtés és világítással. Kötelessége a reá bízott mindennapi és ismétlő osztályokban tanítani, a gyermekeket valás-erkölcsös nevelésben és oktatásban részesíteni. Férfitanítók folyamodványai nagyméltóságú *gróf Zichy Aladár* úrhoz intézve a sárszentmiklósi (Fejér m.) plébániahivatalhoz küldendők. Allás azonnal elfoglalandó. 903 2—2

A **pázmándi** (Fejér m.) róm. kath. iskolaszék *aug. 28.* határidővel egy férfitanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: egy butorozott szoba a legszükségesebb butorokkal, helyi járulékból 720 kor., 20 kor. kertilletmény, a többi az 1913. évi XVI. t. c. szerint. Kötelessége egy osztályt önállóan vezetni. Allás *szept. elején* elfoglalandó. Kérvények Pázmánd plébániahivatal címére. 1012 1—1

Szepesi püspöki megye.

Helivágása (u. p. Nagyhársas, Szepes m.) tót nyelvű népiskolájánál megüresedett kántortanítói állásra *aug. végéig* pályázatot hirdetek. Szabályszerű fizetés készpénzben havonta előre. Tözlőfa fölprítva hazafuvaroztatik. *Moys László* isksz. elnök. 867 3—3

A **szepesmátyásfalvai** róm. kath. elemi népiskolánál miniszterileg engedélyezett II-od tanítói állásra *aug. 25-re* pályázat hirdettek. Alapfizetés 220 kor. államsegéllyel, 1913. évi XVI. t. c. 4 §-ában megállapított összegig kiegészítve. Természetbeni lakás, kis gyümölcskert,

kertilletménnyel kiegészítve. Kötelességei díjlevélben foglaltatnak. Pályázhatnak tanítónok is. Felszerelt folyamodványok Iskolaszékre, p. Szepesófalú címzendők. Allás *szept. 1-én* elfoglalandó. *Iskolaszék.* 886 2—2

A **zsaskői** (Árva m.) róm. kath. népiskolánál kántortanítói állásra *szept. 1-ig* pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalmazás törvényes. Személyi megjelenés előnyös. Kérvények *aug. 31-ig* az árvanagyfalvi plébániára küldendők. 1008 1—1

Szepestapolca (Poprád mellett) róm. kath. elemi népiskolához II-ik tanítói állásra *szept. 6-ig* pályázat hirdettek. Jövedelem: szepesi püspöki uradalomtól 200 kor., templomi pénztárból 50 kor., 4 kat. hold szántó; 28 ürméter fa a püspöki uradalomtól, természetbeni lakás, továbbá megfelelő államsegély. Tót nyelv ismerete szükséges. Kötelességek: ismétlőiskolában tanítás, kántori teendőkből segédkezés, a templomi pénztárból folyósított díj címén. Kellően felszerelt kérvények iskolaszékre címezve Szepestapolcára küldendők. 988 1—1

Polyánfalui (u. p. Szepesváralja) róm. kath. kántortanítói állomásra *szept. hó 8-ra* pályázat hirdettek. Jövedelem államsegéllyel 1200 kor. Tót nyelv ismerete és személyes megjelenés megkívánatik. *Iskolaszék.* 1015 1—1

Harakócz főközségben róm. kath. kántortanítói állomásra *szept. 8-ra* pályázat hirdettek. Jövedelem államsegéllyel 1200 kor. Tanulók száma 16. Tót nyelv ismerete és személyes megjelenés megkívánatik. Tanítónok is pályázhatnak. Iskolaszék, Polyánfalú u. p. Szepesváralja. 1016 1—1

A **zázrivai** (központi) róm. kath. iskolához tanítói (tanítónői) állásra *szept. 7-ig* pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalom: a községtől 460 kor. és 20 kor. kertilletmény, a többi államsegéllyel kiegészítetik, szabad lakás. Kötelessége a III—VI. vegyes osztály vezetése és az ismétlőiskolások oktatása. Tót nyelv ismerete szükséges. Kérvények okmányokkal felszerelve az iskolaszék címére küldendők Zázrivára (Árva m.). 1022 1—1

A **baldócezi** róm. kath. osztatlan iskolánál (pósta és vasut: Szepesváralja) kántortanítói állomás megüresedett, melyre ezennel folyó évi *szeptember hó 10-én* délutáni két órakor megtartandó pályázatot hirdetünk. Az állami segéllyel rendezett állomás jövedelme a szepeshelyi plébániai hivatalban megtekinthető. Folyamodhatnak róm. kath. tanítók. A kántortanító kötelessége a mindennapi és ismétlő-iskolán kívül az összes kántori teendőket úgy a templomban, mint azonkívül az eddigi szokások és az egyházmegyei főhatóság netaláni egyéb rendelkezései szerint pontosan elvégezni. Tót nyelv föltétlenül szükséges. Személyes megjelenés kíváratos. A kellően (1907. t. c.) felszerelt folyamodványok folyó évi szeptember hó 8-ig a szepeshelyi plébániához küldendők. Az iskolaszéki elnök. 1055 1—3

Szombathelyi egyházmegye.

Az **óbéri** (Vas m., p. Szentelek) róm. kath. iskolához katonai szolgálata behívott osztálytanító helyettesítésére tanítók vagy tanítónok pályázhatnak. Fizetése 800 kor. és egy butorozott szoba lakásul. Tanítás nyelve magyar és német. Szorgalmi idő nyolc hónap. Az állás okt. 1-én elfoglalandó. Kérvények *szept. 10-ig* az óbéri plébániahivatalhoz küldendők. 952 1—1

A **pálfiiszei** róm. kath. tanítói állásra pályázat nyitattik. Javadalmazás: új lakás, 2 szoba, konyha, kamara, házikert. Iskolafenntartóktól 100 kor.; a többi az 1913. évi törvény szerint államsegély, fizetékieskiegészítés. Nők is pályázhatnak. Választás *szept. 2-án* délután. Allás mielőbb elfoglalandó, Millei (Zala m.), posta Nagylengyel, vasúti állomás Zalaegerszeg. *Gráczér János* plébános. 948 1—1

A **szenteleki** (Vas m.) róm. kath. elemi népiskolánál 1913. *szept. 15-én* elfoglalandó VI. tanítói állásra *aug. 31-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazása: 240 kor. lakbér vagy természetbeni lakás, 20 kor. kertpótlék, 100 kor. a hitközségtől, a többi pedig az 1913. XVI. t. c.

értelmében az államtól. Pályázhatnak férfi- és nőtanítók. Német és horvát nyelv ismerete, valamint személyes megjelenés előnyös. Kötelességei díjlevél szerint. Honossági bizonyítvány melléklendő. *Iskolaszék.* 993 1—1

Alsószőlősi (Vas m., Szentgotthárd mellett) róm. kath. iskolánál tanítónői állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: törvényes fizetés, lakása 1 szoba. Folyamodványok *aug. 28-ig* küldendők. *Iskolaszék.* 985 1—2

Kemenespálfa (Vas m.) okt. 1-től a tanév végéig a rendes tanító egyéves katonáskodása miatt helyettes kerestetik. Nők is pályázhatnak, vagy képezdét végzett egyének. A helyettesítési díj havonként 70 kor. Pályázati határidő *szept. 2.* Kérvények *Huszár Jenő* isksz. jegyző címére Kemenespálfa, u. p. Jánosháza. (Vas m.) küldendők. 990 1—1

Az örällási (Vas m.) róm. kath. iskolaszék az ujonnan szervezett III. férfitanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: a hitközségtől 200 kor., kertilletmény, 1 szobás lakás, a többi az állam pótolja. Határidő *augusztus 29.* Kérvények a vasvörösvári plébániahivatalhoz küldendők. 999 1—1

Németújvára (Vas m.) a róm. kath. iskolához osztálytanítói állásra *aug. 30.* délelőtt 10-ig pályázatot hirdet. Javadalma hitközségtől 100 kor., kertilletmény 20 kor., a többi államsegély, butorozott szoba ágyneműn kívül, avagy a szoba helyett évi 80 kor. lakbér. Német nyelv ismerete kívánatos. Az állás azonnal elfoglalandó. Kötelessége a «Rendszabályok» szerint. Teljesen felszerelt kérvények kéretnek (illetőségi is). *Iskolaszék.* 1031 1—1

Vizlendvai (Vas m., u. p. Szarvaslak) róm. kath. iskolaszék III. osztálytanítói állásra *szept. 6-ig* pályázatot hirdet. Javadalma hitközségtől 100 kor., kertilletmény 20 kor., 1 szoba fűtéssel és 40 kor. lakáspótlék, 1100 kor. államtól. Kötelessége II—III. és fűtisméltósókat tanítani, templomba, körmenetekre vezetni, reájuk felügyelni, kántoriakban akadályoztatás esetén díjtalanul segídezni. Csak férfitanítók pályázhatnak. Választás szeptember 7. 1044 1—1

A szombathelyi püspöki róm. kath. elemi népiskolánál az 1913—14. iskolai évre ujonnan szervezett VI. osztálytanítói állásra. Javadalmát az 1913. évi XVI. t.-c. értelmében szolgáltatja ki — havi előleges részletekben — az iskolai penztar. A mélt. és főtiszt. *gróf Mikos János* szombathelyi megyés püspök úrhoz címzett s kellően felszerelt folyamodványok *aug. 29-ig* nyújtandók be a püspöki hivatalnál. 1034 1—1

A városszalónaki róm. kath. iskolaszék osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: hitközségtől 400 kor. készpénz, 20 kor. kertilleték havi előleges részletekben, lakás egyelőre egy szoba, többi államsegély. Kötelességek: reábizandó osztályokat önállóan vezetni, kántortanítóval az ismétlősöket oktatni, szükség esetén kántortanítóval az ismétlősöket tanítani s a kántoriakban segídezni. Csak férfitanítók pályázhatnak. Határidő *aug. 30.* Választás *aug. 31-én* délelőtt. Kérvények főt. *Rhorer Emil* plébános, isksz. elnökhöz küldendők. Rábagyarmat, Vásrátót. 1017 1—1

A rábagyarmati (Vas m.) róm. kath. iskolaszék a harmadik tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, a hitközségtől 100 kor. és 20 kor. kertilletmény, a többi fizetést az állam adja. Kötelességei: a reábizott osztályokat vezetni, az ismétlősöket felváltva tanítani s a kántoriakban segídezni. Csak férfitanítók pályázhatnak. Határidő *aug. 30.* Választás *aug. 31-én* délelőtt. Kérvények főt. *Rhorer Emil* plébános, isksz. elnökhöz küldendők. Rábagyarmat, Vásrátót. 1017 1—1

A zsiszekszeri (Zala m., u. p. Cserföld) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: az iskolafenntartótól 111 kor., az államtól 1089 kor. Törvénynek megfelelő lakás a szükséges melléképületekkel és körülbelül 1/2 hold kert. Fajárandóság 20 m³ fa,

amelyből a tanterem is fűtendő. Pályázati határidő *aug. 30.* amikor a választás is meg lesz tartva. Pályázhatnak mindkét nembeli okleveles egyének. Kötelessége díjlevél szerint. Vend nyelv tudása szükséges. Kérvények a zsiszekszeri róm. kath. iskolaszék elnökségének küldendők Cserföldre. (Zala m.) *Vugrincsics Boldizsár* plébános. 1025 1—1

Váci egyházmegye.

Szarvasgede fiókközségben lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra *szept. 1-re* pályázatot hirdetnek. Jövedelme: lakás (míg felépül, községtől folyó) éven 200, jövőre 240 kor. lakbér) kerttel; 5 kat. hold szántóföld, 1580 □ öl rét, melyek 1918. okt. 1-ig 330 koronáért bérbe vannak adva; 90—95 pártól párber (1 véka rozs és 50 fillér) és stóla; községtől deputátum és tandíj váltáságul 120 kor., 34 ürköbméter fa helyett 220 kor., földmunkaváltság 86-10 kor.; államsegély (1000 koronáig) 110 kor., mely az új törvény értelmében emelkedik; végre Meskó-hagyatékából segélyképen 148 kor. Kötelessége: összes kántori teendők végzése, ostyasütés, szükséges összeírások évenkénti elkészítése, összes mindennaposok és ismétlők tanítása, faiskola kezelése; tartozik mindenféle adókat és terheket fizetni. Próbáéneklés és választás *aug. 30-án* d. u. 2 órakor. Utikölt-rég nem térítetik meg. Eredeti okmányokkal felszerelt kérvények iskolaszékekhez intézendők, de Jobbágyiba (Nógrád m.) küldendők *Bösz Emil* plébánoshoz. 935 2—2

A kártali (Pest m., vasúti állomás Aszód) róm. kath. elemi népiskolánál tanítói állásra pályázatot hirdetnek. Fizetések: államsegély, a községtől 100 kor. és 20 kor. kertilletmény. Lakás vagy természetben, vagy megfelelő lakbér. Kötelessége: az iskolaszék által kijelölt osztályban tanítani, a gyermekeket a templomba vezetni, ott rájuk felügyelni és szükség esetén a kántortanítóval helyettesíteni. A kellően felszerelt kérvények főt. *Bodonyi János Antal* pléb. isksz. elnök címére nyújtandók be *szept. 2-ig* mely napon a választás meg fog ejtetni. Csakis jó hanggal bíró s orgonálásban jártas, nőtlen tanítók pályázhatnak és a személyesen megjelenés előnyben részesülnek. Az állás azonnal elfoglalandó és a kérvényhez 45 filléres válaszbélyeg csatolandó. 1019 1—1

Csepára *szept. 1-től* június végéig egy évi katonáskodás miatt helyettes tanító kerestetik. Fizetése 800 kor. Kérvények *aug. 26-ig* *Huszka Imre* főtanítóhoz küldendők. 1037 1—1

A galgahévi (Pest m.) róm. kath. négy tanerős iskolájánál a III. osztályhoz helyettes tanító vagy tanító-nőt keresünk. Fizetése havi 80 kor., egy szoba, konyha és kamrából álló lakás. Az állás okt. 1-én elfoglalandó. *Iskolaszék.* 1050 1—1

Pilisi (Pest m.) róm. kath. másodtanítónői, törvényes javadalmazású állásra, a felszerelt kérvények *szept. 1-ig* beküldendők. Róm. kath. plébániahivatal. Irsa. 1046 1—1

Róm. kath. kántorságban teljesen jártast keresek. Teljes ellátás ágyneműn, mosáson kívül 30 kor. fizetéssel. Ujkécske (Pest m.) *Kulcsár*, kántor. 1045 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A zselickistaludi iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: párber 22 kor., stóla 10 kor., munkaváltság 48 kor., borkollekta 80 kor., 10 ¹⁷⁰⁶/₁₆₀₀ h. szántó, 1 ⁹⁰³/₆₀₀ h. rét, 3 mm. buza, 3 mm. rozs, 3 öl vegyes tűzifa, legelőjog természetben, fizetési kötelességeire államsegély. Tanítói és kántori kötelességeit díjlevél részletezi. Pályázati határidő *aug. 31.* d. u. 3 óráig, ugyanakkor választás Zselickistaludon. Személyes megjelenés előnyös. Utikölt-rég nem térítetik meg. Kérvények plébániahivatalhoz Kaposzentbenedek u. p. Bárdibükk küldendők. 1040 1—1

A «Népnevelő» 28-ik számában hirdetett **szentkirályszabadjai** (Veszprém m.) róm. kath. helyettes kántortani-

tói állásra a pályázatot megismétli az iskolaszék a következő módosítással: pályázhatnak tanítójelöltek is. A választás szept. 7-én lesz. 1030 1—1

A bakonyjákói róm. kath. iskolaszék negyedik tanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme törvény szerint. Kötelességei díjlevél szerint. Kérvények *aug. 28-ig* iskolaszéknek küldendők. Csak férfiak pályázhatnak. 1011 1—1

Erdőcsokonyára (Somogy m.) az osztálytanító katonáskodása miatt helyettes keresetű. Fizetése 800 kor., lakás, fűtés, tisztogatás. Az állás szept. 15-én elfoglalandó. Nők is pályázhatnak. Pályázati határidő *aug. 30. Iskolaszék.* 1004 1—1

A geszti (Somogy m.) róm. kath. osztálytanító helyettesítésére az 1913/14. tanévre pályázat hirdetnek. Javaldalmazása: bútorozott szoba, fűtés, tisztogatás és 800 kor. Magánórakért 500 kor. kilátásba helyeztetik. Állás megválasztott okt. 1-én lesz köteles elfoglalni. Egyéb kötelességei díjlevélben részletezve. Pályázati határidő *aug. 31. Iskolaszék elnök.* 994 1—1

A balatonyöröki (Zala m., a Balaton partján, fürdőhely) róm. kath. elemi népiskolánál ujonnan rendszerezett osztálytanítói állásra pályázatot hirdetünk. Jövedelme: az 1913. évi XVI-ik t.-c. szerinti képzéskifizetés, természetben egy bútorozott szobából álló lakás, kertilletmény helyett fűtés és szobatakarítás. Kötelessége: a reabizott osztályok önálló tanítása, az ismételő tanköteleseknek a kántortanítóval felváltva leendő oktatása, a tanulóknak templomba és körmenetekre való vezetése és a kántorságbani díjtalan segédkezés. A választás Balatonyörökön *aug. hó 31-én* délután 2 órakor tartatik meg. Csakis nőtlen férfitanítók pályázati kérvényei vétetnek figyelembe. Személyes megjelenés kötelező. Az állás azonnal elfoglalandó. Pályázati kérvények *dr. Dunst Ferenc* apát-plébánoshoz intézendők Keszthelyre. *Iskolaszék.* 998 1—1

Pacsa (Zala m., járási székhely) róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet harmadik tanítói állásra. Javaldalma: államszegély 1100 kor., hitközségtől 100 kor., kertilletmény 20 kor., lakbér 300 kor. Kötelességei díjlevélben. Csak férfiak pályázhatnak. Kérvények *aug. 31-ig* iskolaszéki elnökhöz benyújtandók. A mult számban közölt hirdetés a fenti határnápig meghosszabbított. *Landi Ferenc*, isksz. jegyző. 1013 1—1

Tanítópár állást keres magyar vagy tót nyelvű közegben. Cím: Tanító. Garamtolmács. 831 3—3

Polgári iskolamegnyitás. A hegybányai róm. kath. kath. Páli Szent Vincéről nevezett Irgalmasnővérek vezetése alatt levő, nyilvánossági joggal fölruházott polgári leányiskola jövő, 1913—1914. tanévben I. és II. osztálynak megnyitásával kezdődik. A polgári leányiskola 40, 45. sőt 50 bennlakó növendéknek befogadására alkalmas, tiszta, egészséges, száraz, világos termekkel rendelkezik. Beiratkozni lehet akár bejáró, akár bennlakó, nyilvános (rendes), akár magántanulónak szept. 1-én, 2, 3, 4, 5-én. Szept. 6-án (szombat) «Veni Sancte» után a fegyelmi szabályok fölolvastása. Szept. 8-án (hétfő) rendszer előadások. Beiratási díj 6 kor. Egész évi tandíj 22 kor. Bennlakó növendékek egy, egy hónapi élelmezés, fűtés, lakás, világítás, szolgálatért fizetnek 16 forintot (32 koronát). Mosásért külön egész évre 20 koronát. Minő ruhát, minő más tárgyakat, hány darabot hozzon magával a tanuló, azt az intézet főnökjétől szóval vagy írásban tudhatja meg. Az iskolában zene (zongora) tanításért, hetenkint 3 óráért, egész hónapra fizet 12 koronát. Franciányelvi tanításért heti 2 óráért egész hónapra fizet 8 koronát. Orvos és orvosság külön fizetendők. *A polgári leányiskola igazgatósága.* 941 2—3

Több évi gyakorlattal, III. képzővel segédnek, helyettesnek ajánlkozom. Jövőre képesítőzöm. *Drák Antal*, Kalocsa, Csap-u. 453. 1051 1—1

Helyettes tanítói állást elfogad *Apa Miklós*, 44 éves r. k. nyug. tanító. Esztergom, Jókay u. 13. 991 1—1

Tanító özvegye, negyven év körüli szolid nő, igen izletesen főz, gazdasszonynak ajánlkozok. Levélileg bővebben. özv. *Illés Dezsőné*, Devecser, (Veszprém m.) poste resfante. 1058 1—1

INTERNÁTUS.

A «**Szent Kereszt**»-ről címzett irgalmas nővérek enyickei leánynevelő-intézetébe az 1913—14-iki tanévre bennlakó elemi iskolai növendékek még fölvehetőek. Teljes ellátás díja 30 korona. Bővebb fölvilágosítást szívesen nyújt a főnök. Enyicékén (Abaujt. vm.), vasút, posta, táviró helyben. 884 3—3

A sikeres tanítás

kelléke

a jó „tanészköz”.

Ilyen a BODA-féle mechanikai számoló-szerkezet, mely Magyarországon 7226. sz. a. Németországban 58.339/1910. sz. a. szabadalmat nyert. Az elemi iskolák részére 152.342/1909. sz. a. miniszterleg engedélyezett 1000 koronával jutalmazott, díszoklevél és áll. éremmel kitüntetett, az Orsz. Kath. Tan. Tanács által 32/1910. sz. alatt engedélyezett, továbbá az összes állami iskolák használatára külön is engedélyezett legjobb számoló-szerkezet. Számos elismerő levél, hivatalos bírálat igazolja gyakorlati értékét. **Ára 45 korona.** Megrendelhető a Szent-István-Társulatnál Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

Vidéki szülők különös figyelmébe ajánlva!

N. Mária Oltalma Árvaház és Nevelőintézet Pozsonyban.

A Pozsonyban, a Mély-ut elején, közel a Marcal-vámhoz, a kis Kárpátok délkeleti lejtőjén, egészséges vidék ózondús levegőjében fekvő, a kor színvonalán álló, minden tekintetben modern s a Paulai szent Vincéről nevezett nővérek vezetése alatt álló

Mária Oltalma árvaház és nevelőintézetbe az 1913—14-iki tanévre, úgy mint eddig **csékély havi díj** fizetése mellett bennlakó növendékek, fiúk és leányok **a vidékről is** felvétetnek. A növendékek az intézet 6 osztályu nyilvánossági joggal felruházott elemi iskoláját látogatják, a leányok ezenkívül a munkaiskolában mindennemű kézimunkában, tehernemű varrásban és szabásban s felsőruhák készítésében nyernek kiképzést. Gondos nevelés, állandó orvosi felügyelet. **Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küld az intézet főnökjé.** 883—1

Úrrá és hosszúéletűvé teszi

az I. osztálybeli tanítót a

SZEMLELTETŐ ABC

ÉS OLVASSTATÓGÉP.

nek az olvasás-írás tanításánál való alkalmazása. Hatóságok által engedélyezve.

Ára: használati útmutatással 25 K.

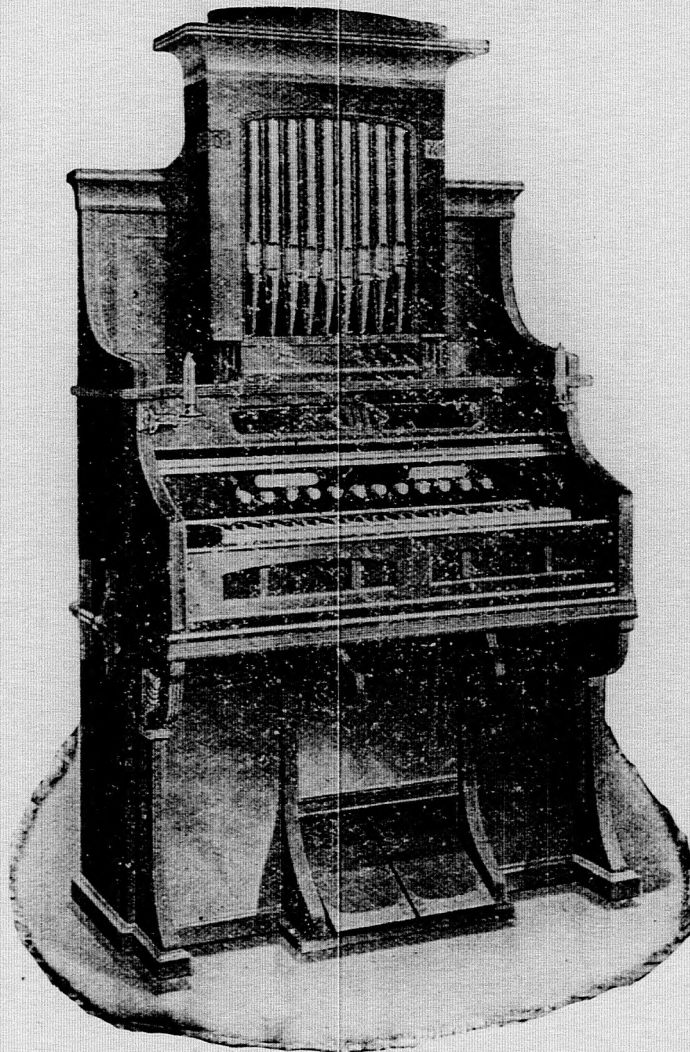
KAPHATÓ:

ID. ÁRPÁSY JÁNOS

r.k. tanítónál Ada, Bács-Bodrogm.

A legjobb amerikai légszivó rendszerű
ORGONA-HARMONIUMOK
 a Szent-István-Társulatnál kaphatók.

A zene- és énekoktatás legmegfelelőbb segéd-eszköze.

A legkellemebb szórakoztató hangszer.

E harmoniumok kiállításának szépségére, szolid és izléses kidolgozására különös súlyt fektetünk. A szerkezet kiválóságát és tartóságát biztosítja hosszú évek tapasztalati tudásával rátermett készítő, többszöriösen kitüntetett szakképzettsége s a felhasznált alkatrészek kitűnő minősége. Harmoniumaink hangja teljes, nemes és öblös. Az orgonaszerűen lágy és e mellett erőteljes hang hajlékonyságával minden színárnyalat kifejezően és teljesen kifejezésre jut. **A hangok meg-**

szólamlása minden fekvésben feltétlenül precíz s így az előadás minden egyes hangon könnyed és kellemes. A változatok aválóságnak megfelelők, működésük pedig, kitűnő és erőteljes mechanikájuknál fogva teljesen egyenletes és biztos. Orgona-harmoniumjaink árai tisztán készpénzfizetés ellenében és úgy vannak szá-

mítva, hogy a megrendelők ezeket **csomagolva, teljesen költségmentesen** az utolsó vasuti vagy hajóállomásig szállítva kapják s így semmi újabb kiadásuk sincsen.

Az érdeklődőknek árjegyzéket szívesen küld a Szent-István-Társulat Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Megfelelő kezesség mellett kedvező fizetési feltételek.

A magyarországi római katolikus népoktatási tanintézetek számára az Orsz. Katolikus Tanügyi Tanács által engedélyezett és a nagyméltóságú püspöki kar által jóváhagyott

TANKÖNYVEK JEGYZÉKE

az 1913/14. iskolaévre.

A Szent-István-Társulat elemi iskolai tankönyvei.

	Korona		Korona
Római katolikus elemi katekizmus a biblia elemeivel. Az elemi népiskolák második osztálya részére az első osztály anyagával. Fekete képekkel. Kötve	—40	Jagersky Maly Katechismus pre katolicke Dietky. (Tót egri kis káté.) Kötve	—40
— Színes képekkel	—52	Gereby József. Kis képes biblia, vagyis az üdvösség története kis gyermekek számára. Az elemi iskolák I—II. osztálya részére. 27 fametszetű képpel. Kötve	—40
Római katolikus kis katekizmus. Kötve	—56	— Kis képes biblia, vagyis az üdvösség története gyermekek számára. Az elemi iskolák III—VI. osztálya részére. 72 fametszetű képpel. Kötve	—80
Römisch-katholischer Elementar-Katechismus mit den Grundzügen der Bibel für die zweite Klasse der Elementarschulen, mit dem Lehrstoffe der ersten Klasse. Kötve	—40	— Kleine Schulbibel mit Bildern, oder die Geschichte des Heiles für kleine Kinder. Für die I—II. Klasse der Elementarschulen. 27 fametszetű képpel. Kötve	—40
Kleiner römisch-katholischer Katechismus. Kötve	—56	— Kleine Schulbibel mit Bildern, oder die Geschichte des Heiles für Kinder. Für die III—VI. Klasse der Elementarschulen. 72 fametszetű képpel. Kötve	—80
Rimsko-katolícky Katechismus pre počiatocníkov s krátkym výťahom biblie pre druhú triedu ľudových škôl s učebným dielom prvej triedy. (Tót elemi káté.) Kötve	—40	— Malá Obrázková Biblia alebo Dejiny Spasenia, pre malé Dietky. I—II. triedy elementarních škôl. (Tót nyelvű kiadás.) 27 fametszetű képpel. Kötve	—40
Rimsko-katolícky Malý Katechismus. (Tót kis káté.) Kötve	—56	— Malá Obrázková Biblia alebo Dejiny Spasenia, pre Dietky. III—V. triedy elementarních škôl. (Tót nyelvű kiadás.) 70 fametszetű képpel. Kötve	—80
Rimo-katolícki Katekizam i biblija za početnike za drugi razred nižih pučkih škola, zajedno s učivom prvoga razreda. (Horvát elemi káté.) Kötve	—40	— Malá Biblia Z-Kejpami ali Zgodba Zveli esanya za málo deesiczo. Za I—II. Razred normálszke Sole. (Vend nyelvű kiadás.) 27 fametszetű képpel. Kötve	—40
Rimo-katolícki Mali Katekizam. (Horvát kis káté.) Kötve	—56	— Malá Biblia Z-Kejpami ali Zgodba Zveli esanya za málo deesiczo. Za III—V. Razred normálszke Sole. (Vend nyelvű kiadás.) 70 fametszetű képpel. Kötve	—80
Rimsko-katolícke Osnovni Katekizam sa biblijskim osnovama za drugi razred osnovnih pučkih škola, sa gradivom prvoga razreda. (Bunyevác elemi káté.) Kötve	—40	— Rövid vezérkönyv a Kis képes biblia I—II. osztályú részének módszeres tanításához. Füzve	—40
Katolícsanszki Katekizmus z glavnimi zgodbami biblije za solare I—II. razreda. (Szlovén elemi káté.) Kötve	—40	— Bibliai képek a még olvasni nem tudó kis gyermekek számára. A «Kis képes biblia» képeiből összeállítva. Füzve	—20
Katolícsanszki Katekizmus za solare III—V. razreda. (Szlovén kis káté.) Kötve	—56	Pokorny Emánuel dr. Kis Biblia az elemi népisk. III—VI. osztályának római kath. tanulói részére. Fekete képekkel	—60
Piccolo Katechismo cogli elementi della storia sacra. (Olasz elemi káté.) Kötve	—40	— Színes képekkel	1.10
Rimsko-Katolíčanski početni katekizmus. (Győregyházm. horvát elemi káté.) Kötve	—40	— Kleine Bibel für die III—VI. Klasse der Elementarvolksschulen. Kötve	—60
Rimsko-Katolíčansky Mali Katekizmus. (Győregyházm. horvát kis káté.) Kötve	—56	— Malá Biblia pre ziakov III—VI. tried katolíckych elementarních škôl. (Tót nyelvű kiadás.) Kötve	—60
Esztergomi elemi katekizmus, katolikus gyermekek számára. Kötve	—18	Roller Alajos. Bibliai történetek kisebb gyermekek számára. Kötve	—42
Esztergomi kis katekizmus, katolikus gyermekek számára. Kötve	—36	— Bibliai történetek. Iskolai könyvül középkorú gyermekek számára. Kötve	—56
Elementar Katechismus für katholische Kinder. (Esztergomfőegyházm. jóváhagyással.) Kötve	—20	— Biblische Geschichte für Kinder. Kötve	—42
Kleiner Katechismus für katholischen Kinder. (Esztergomfőegyházm. jóváhagyással.) Kötve	—36	— Biblische Geschichte für die mittlere Jugend. Kötve	—56
Egri elemi katekizmus katolikus kezdő tanulók számára. Ötvenedik képes kiadás. Kötve	—20		
Egri kis katekizmus katolikus gyermekek számára. Ötvenkötödik kiadás. Kötve	—40		
Erlauer (egri) Elementar-Katechismus für katholische Kinder. Kötve	—22		
Jagersky Elementarny Katechismus. Pre katolicke Dietky. (Tót egri elemi káté.) Kötve	—22		

	Korona	Korona
Deje biblické pro dietky. (Tót kis biblia.)	—42	
Kötve	—42	
Istoria biblica. (Román kis biblia.) Kötve	—42	
Dr. Demkovičs Agoston. Katholikus Szertartás- tan. Népiskolák számára. Kötve	—36	
Dr. József. Romai katolikus Szertartás- tan. Kis kiadás. Népiskolák számára. 56 féméretű képpel. Füzve	—56	
Dr. Demkovičs Agoston. A katolikus egyház rövid története. Népisk. sz. Kötve	—20	
Németh Gyula. A keresztény katolikus Anya- szentegyház rövid története. Iskolai haszná- latra. Füzve	—40	
Bárány Ignác. ABC és könyv. 59. kiadás	—24	
Bárány-Zelliger. Magyar ABC- és könyv a tót tan- nyelvű kath. iskolák számára. 11. kiadás	—20	
Braunowsky R. Új ABC-és olvasó kombinált módszer	—52	
Ugyanaz. Kis kiadás. Irva olvasató módszer	—44	
Ugyanaz. Kis kiadás. Fonetikai	—44	
Dreiszigler Ferenc. Új magyar ABC- és Olvasókönyv	—40	
Klinda Károly. Hangutánzó ABC- és Olvasó- könyv. III. kiadás	—56	
Körödy Miklós. Az írás-olvasás útkaiba bevezető Képes ABC- és Olvasókönyv. Kötve	—50	
Mócsy-Petrovics-Steinberger. ABC-és Olvasókönyv (nagyobb kiadás. 8 iv.) képekkel. 10. kiadás	—40	
ABC- és Olvasókönyv (kiseb. kiadás. 5 iv.) képekkel. 20. kiadás	—28	
Oeges-Wiemann. Hangutánzó ABC. Képekkel. IV. kiadás. Kötve	—60	
Dreiszigler Ferenc. Vezérkönyv az Új Magyar ABC-hez	1.20	
Klinda Károly. Az olvasás-írás Vezérkönyve a fonetika szerint. Füzve	1.20	
Módszeres utasítás a Körödy-féle ABC-hez	—30	
Részletes lecketerv a Klinda-féle hangutánzó ABC-éhez. Füzve	—50	
Oeges Kálmán. Vezérkönyv a Hangutánzó ABC- hez	—50	
Bárány Ignác. Falitáblák az írva-olvasás okta- lásához. (24 lap.) Cruda 4.80. Vászorra fölhúzva	24.—	
Mócsy-Petrovics-Steinberger. Falitáblák az írva- olvasás oktatásához. (24 lap.) Cruda 4.80. Vá- szorra fölhúzva	24.—	
Oeges Kálmán. Fali olvasótáblák a hangutánzó ABC-és könyvhöz. 7 tábla. Cruda 1.40. Vászorra fölhúzva	8.—	
Bárány-Fuchs. ABC- und Lesebuch. 29. kiadás. Kötve	—20	
Slabikar. Kassavideki tót.) Kötve	—20	
Mihalovic. Pocetnika. (Dalmát.) Kötve	—24	
Zelliger. Abecedár. (Közönséges tót.) Kötve	—20	
Mócsy-Petrovics-Schultz. ABC- und Lesebuch. (Kleinere Ausgabe. 5. iv.) Képekkel. 5. kiadás. köt.	—28	
ABC- und Lesebuch. (Grössere Ausgabe. 8 iv.) Képekkel. 3. kiadás. kötve	—40	
Bárány-Fuchs. Wandtafeln zum ABC- und Lese- buch. (14 lap.) Cruda 3.60. Vászorra fölhúzva	20.—	
Mócsy-Schultz. Wandtafeln zum ABC- und Lese- buch. (14 lap.) Cruda 3.60. Vászorra fölhúzva	20.—	
Bárány Ignác. Olvasókönyv az I. osztály számára. 33. kiadás. Kötve	—20	
Olvasókönyv a II. osztály számára. 40. kiad. Kötve	—44	
Olvasókönyv a III. osztály számára. 36. kiad. Kötve	—52	
Olvasókönyv a IV. osztály számára. 24. kiad. Kötve	—60	
Olvasókönyv az V—VI. osztály számára. 15. kiadás. Kötve	1.28	
Zelliger. Magyar olvasókönyv a tót tannyelvű katolikus népiskolák II. osztálya számára. 3. kiadás. Kötve	—90	
Körödy Miklós. Képes Reáolvasókönyv az elemi iskolák II. oszt. számára. Kötve	—64	
Képes olvasókönyv az elemi iskolák III. oszt.		
számára. Különös tekintettel az eperfenyész- tésre. Kötve	—80	
Magyar olvasókönyv a kath. népiskolák IV. osztály számára. Különös tekintettel a selyem- hernyő tenyésztésére. Kötve	1.—	
Magyar olvasókönyv a kath. népiskolák V—VI. osztálya számára. Kötve	1.80	
Mócsy-Petrovics-Walter. Olvasókönyv a II. osz- tály számára. Átdolgozta: Dreiszigler Ferenc. 12. kiadás. Kötve	—52	
Olvasókönyv a III. osztály számára. 11. kiad. Kötve	—60	
Olvasókönyv a főiskolák IV. oszt. számára. 8. kiadás. Kötve	—88	
Olvasókönyv a leányiskolák IV. osztálya számára. 6. kiadás. Kötve	—88	
Olvasókönyv az V—VI. osztály számára. 7. kiadás. Kötve	1.60	
Oeges-Wiemann. Magyar olvasókönyv a nép- iskolák II. osztálya számára. Kötve	—52	
Olvasókönyv a III. osztály számára	—64	
Olvasókönyv a IV. osztály számára	—80	
Bárány-Fuchs. Lesebuch für die I. Klasse. 17. kiad. Kötve	—20	
Lesebuch für die II. Klasse. 19. kiadás. Kötve	—40	
Dülle. Lesebuch für die III. Klasse. 20. kiadás. Kötve	—68	
Dülle. Lesebuch für die IV. Klasse. 14. kiad. Kötve	1.—	
Bárány-Mihalovic. Druga citanka. Dalmát olvasó- könyv. a II. osztály részére	—40	
Zelliger. Prva citanka. (Közönség. tót.) Kötve	—20	
Druha citanka. (Közönséges tót.) Kötve	—40	
Tretia citanka. (Közöns. tót.) Kötve	—60	
Mócsy-Schultz. Német olvasókönyv. Deutsches Lesebuch für die zweite Klasse. 2. kiad. Kötve	—56	
Német olvasókönyv. Deutsches Lesebuch für die dritte Klasse. 2. kiadás. Kötve	—72	
Német olvasókönyv. Deutsches Lesebuch für die vierte Klasse. 2. kiad. Kötve	1.20	
Ember Károly. Katholikus falusi iskolák Olvasó- és Tankönyve osztatlan népiskolák III—VI. osztályai használatára. Az új tanterv alapján szerkesztve. VII. kiadás. Kötve	1.—	
Lehr- und Lesebuch für den III—VI. Jahrgang der ungeteilten katholischen Volksschulen. Auf Grund des neuen Lehrplanes verfasst. In deutscher Bearbeitung von Karl Székely. Kötve	1.40	
Ember K., Margitai J. és Mihalicska J. A magyar beszéd- és nyelgyakorlás olvasó és tan- könyve. A nem magyar tanítási nyelvű kath. osztott és osztatlan népiskolák számára. Első évfolyam. (A II. oszt. r.) Kötve	—80	
Ugyanaz. Második évfolyam. (A III. osztály részére.) Kötve	—80	
Ugyanaz. Harmadik évfolyam. (A IV. osztály részére.) Kötve	—88	
Ugyanaz. Negyedik évfolyam. (Az V. és VI. oszt. részére.) Egyik év. Kötve	1.20	
Ugyanaz. Negyedik évfolyam. (Az V. és VI. o. ré- szére.) Másik év. Kötve	1.20	
Ugyanaz. Oszatlan III. és IV. oszt. számára	—88	
Ugyanaz. Oszatlan V. és VI. oszt. számára	1.80	
Mócsy Antal, Petrovics József és Schultz Imre. Első olvasó- és tankönyv az osztatlan kath. nép- iskolák harmadik és negyedik évfolyama szá- mára. Egyik év. 9. kiadás. Kötve	—60	
Ugyanaz. Másik év. 8. kiadás. Kötve	—60	
Második olvasó- és tankönyv az osztatlan kath. népiskolák ötödik és hatodik évf. szá- mára. Egyik év. 10. kiadás. Kötve	—88	
Ugyanaz. Másik év. 8. kiadás. Kötve	—88	
Erstes Lese-, Real- u. Sprachbuch für den dritten und vierten Jahrgang der ungeteilten katholischen Volksschulen Ungarns. In deut- scher Bearbeitung von K. Székely. Erstes Jahr. V. kiadás. Kötve	—72	

	Korona		Korona
<i>Mócsy Antal, Petrovác József és Schultz Imre.</i> Erstes Lese-, Real- u. Sprachbuch für den dritten und vierten Jahrgang der ungeteilten katholischen Volksschulen Ungarns. In deutscher Bearbeitung von K. Székely. Zweites Jahr. V. kiad. Kötve ...	—80	Háromszék vármegye rövid földrajza. Háromszék vármegye színes térképével. Kötve ...	—40
<i>Mócsy Antal, Petrovác József és Schultz Imre.</i> Zweites Lese-, Real- und Sprachbuch für den fünften und sechsten Jahrgang der ungeteilten katholischen Volksschulen Ungarns. In deutscher Bearbeitung v. E. Schultz. Erstes Jahr. V. kiadás. Kötve ...	1.—	Heves vármegye földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—40
Ugyanaz. Zweites Jahr. V. kiad. Kötve ...	1.20	Hont vármegye földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—48
<i>Dreiszig Ferenc. Utmutató a Mócsy-Petrovác-Schultz-féle Első és Második Olvasó- és Tankönyv módszeres fölhasználásához. Füzve</i> ...	2.—	Jász-Nagykún-Szolnok vármegye leírása. Színes megyei térképpel. 3. kiadás. Kötve ...	—36
<i>Dreiszig Ferenc, Számord Ignác, Szokoly István és Róó Lajos. Olvasókönyv a gazdasági általános ismétlőiskolák használatára. 4. kiad. Kötve ...</i>	1.20	Komárom vármegye földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—48
<i>Dreiszig Ferenc, Györffy János és Róó Lajos. Olvasókönyv az ált. és gazdasági ismétlő leányiskolák számára. 2. kiad. Kötve ...</i>	1.80	Nógrád vármegye rövid földrajza. Nógrád várm. színes térképével. Kötve ...	—36
<i>Branovszky R. Új képes magyar nyelvtan. II. oszt.</i> ...	—20	Nyitra vármegye rövid földrajza. Nyitra várm. színes térképével. Kötve ...	—40
<i>Csapkoveits János. Magyar nyelvtan a kath. falusi iskolák II—VI. oszt. számára</i> ...	—80	Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye és Budapest székesfőváros rövid földrajza. Pest vármegye színes térképével. 3. kiadás. Kötve ...	—48
<i>Ember Károly. A magyar nyelv és fogalmazási kézikönyve. Elemi iskolák számára. I. rész a II. osztály számára. 9. kiadás. Kötve</i> ...	—20	Pozsony vármegye és Pozsony város rövid földrajza. Pozsony vármegye színes térképével. Második kiadás. Kötve ...	—48
Ugyanaz. II. rész a III. oszt. sz. 9. kiadás. Kötve ...	—28	Somogy vármegye földrajza. Somogy vármegye színes térképével. 3. kiadás. Kötve ...	—52
Ugyanaz. III. rész a IV. oszt. számára. 8. kiad. Kötve ...	—32	Szabolcs vármegye földrajza. Kötve ...	—48
Ugyanaz. IV. rész az V—VI. osztály számára. 7. kiadás. Kötve ...	—32	Szatmár vármegye rövid földrajza. Megyei színes térképpel. Kötve ...	—48
<i>Horváth E. János. Helyesírási gyakorlatok ált. használatra. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. min. a magyar iskolai helyesírás szabályai tárgyában kiadott rendelete alapján. Kötve</i> ...	—30	Tolna vármegye rövid földrajza. Megyei színes térképpel ...	—56
<i>Bala J. Földrajz IV., V., VI. oszt.</i> ...	—50	Torontál vármegye rövid földrajza. Torontál vármegye színes térképével. Kötve ...	—40
<i>R. Fucsek László. Földrajz az elemi népiskolák IV. oszt. részére. Kötve</i> ...	—60	Trencsén vármegye rövid földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—52
<i>Györffy János. Földrajz a kath. népiskolák sz. 11. kiadás. Kötve</i> ...	—20	Vasvármegye földrajza. 12. kiadás. Vas vármegye színes térképével. Kötve ...	—48
Földrajz. A városi kath. népiskolák IV. oszt. számára. 9. kiadás. Kötve ...	—48	Veszprém vármegye rövid földrajza. Veszprém vármegye színes térképével. Kötve ...	—40
Földrajz. A városi kath. népiskolák V—VI. számára. VI. kiadás. Kötve ...	—64	Zala vármegye földrajza. Zala vármegye színes térképével. Kötve ...	—32
Geographie für kath. Volksschulen. Kötve ...	—20	Zemplén vármegye rövid földrajza. Zemplén vármegye térképével. Kötve ...	—40
Zemepis. Pre kat. ludove školy. Kötve ...	—20	Zólyom vármegye rövid földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—52
Abauj-Torna vármegye rövid földrajza. Megyei színes térképpel. Kötve ...	—52	<i>Brunovszky R. Magyar nemzet története</i> ...	—84
Arad vármegye rövid földrajza. Arad várm. színes térképével. Kötve ...	—40	Györffy János. Magyarok története. A kath. népiskolák felső osztálya számára. 7. kiadás. Kötve ...	—20
Baranya vármegye földrajza. Baranya várm. színes térképével. Kötve ...	—40	A magyar nemzet története kapcsolatban a világtörténet főbb eseményeivel. A kath. népiskolák felsőbb oszt. szám. VI. kiadás. Kötve ...	—48
Bars vármegye földrajza. Bars vármegye színes térképével. Kötve ...	—40	Geschichte der Ungarn. Für die oberen Klassen der kath. Volksschulen. Kötve ...	—20
Békés vármegye földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—52	Dejepis uhrov. Pre vyššie triedy katolíckych škól. Kötve ...	—20
Bereg vármegye földrajza. Kötve ...	—52	<i>Györffy János. Számítan és mértan. A gazdasági ismétlőiskolák számára. Kötve</i> ...	—80
Bihar vármegye és Nagyvárad rövid földrajza. Bihar vármegye színes térképével. Kötve ...	—56	<i>Hámori Márton. Mértani példatár. Az elemi népisk. V. és VI. oszt. számára. Második kiadás. Kötve</i> ...	—48
Borsod vármegye rövid földrajza. Borsod vármegye színes térképével. Kötve ...	—52	Hámori Márton. Alkotmánytan. A kath. népisk. V—VI. oszt. sz. 7. kiadás. Kötve ...	—20
Csongrád vármegye rövid földrajza. Csongrád vármegye színes térképével. Kötve ...	—52	Alkotmánytan. A polgári jogok és kötelességek kézikönyve városi elemi népiskolák V. és VI. o. számára. Második kiadás. Kötve ...	—48
Esztergom vármegye földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—52	Bürgerliche Rechte u. Pflichten. Kurzgefaste Darstellung der ungarischen Staatsverfassung für die V. und VI. Klasse der kath. Volksschulen. II. kiadás. Kötve ...	—24
Fejér vármegye rövid földrajza. Fejér vármegye színes térképével. Második kiadás. Kötve ...	—40	Ústavoveda. Pre V. a VI. triedu katolíckych škól. Kötve ...	—20
Gömör vármegye rövid földrajza ...	—50	<i>Mezei Mihály. Alkotmánytan. A népisk. V—VI. oszt. számára</i> ...	—48
Győr vármegye és Győr város rövid földrajza. Győr vármegye színes térképével. Kötve ...	—40	<i>Bertalan Vince. Számítan. I. füzet. Az 1-től 100-ig terjedő számkörben. A katolikus népiskolák II. osztálya számára. 7. kiadás. Kötve</i> ...	—20
Hajdu vármegye földrajza. Színes megyei térképpel. Kötve ...	—52	Ugyanaz. II. rész. Az 1-től 1000-ig terjedő számkörben. 7. kiadás. Kötve ...	—20
		Ugyanaz. III. rész. A népiskolák IV. osztálya számára. Az 1000-en felüli számkörben. 8. kiad. Kötve ...	—20

	Korona		Korona
— Ugyanaz. IV. rész. A népiskolák V—VI. oszt. számára. 7. kiadás. Kötve ...	—24	— Prirodopis. Pre vyššie triedy katolíckych Ludových škôl. Kötve ...	—20
— Poctovná evičebna knižka. Pre II. triedu katolíckych škôl. I. Diel od 1 pro 100. Prestierajúcom kruhu. Kötve ...	—20	— Silozpyt a lucba. Pre vyššie triedy katolíckych Ludových škôl. Kötve ...	—20
— Poctovná. II., III., IV. füzet a III., IV. és V—VI. oszt. számára. Kötve egyenkint ...	—20	Hámori Márton. Egészségtan. A kath. népisk. felső osztályai és az ismétlőiskolák számára. 7. kiadás. Kötve ...	—20
Györffy János. Természetrájk. A kath. népiskolák felső oszt. számára. 9. kiadás. Kötve ...	—24	Czike Imre. Háztartástan. Az elemi leányiskolák V—VI. osztályai és az ismétlő leányiskolák számára. 2. kiadás. Kötve ...	—20
— Természetrájk. A városi kath. népiskola felső oszt. számára. 4. kiadás. Kötve ...	—64	Mocsy László. Gazdaság- és Kertészettan fiúk szám. (Elemi népisk. V—VI. oszt.) 2. kiad. Kötve ...	—40
Györffy János. Természettan és Vegytan. A kath. népiskolák felső oszt. sz. 7. kiadás. Kötve ...	—20	— Gazdaság- és Kertészettan leányok szám. (Elemi népiskola V—VI. oszt.) 2. kiad. Kötve ...	—32
— és Hámori Márton. Természettan és Vegytan. A városi népiskolák felső oszt. számára. Kötve ...	1.—	Jósvay Gábor. A kis muzsikus. I. és II. füzet. Két gyermekszólamra hangjegyek nélkül ...	—80
— Naturgeschichte. Für die höheren Klassen der kath. Volksschulen. Kötve ...	—20	— Csak szövegkönyv hangjegyek nélkül ...	—40
— Naturlehre und Chemie. Für die höheren Klassen der kath. Volksschulen. Kötve ...	—20	Népiskolai szemléltető falikepek. 30 tabla ára ...	108.—
		— Egyes lapok ára ...	4.—

A Szent-István-Társulat tan- és kézikönyvei a tanító- és tanítónőképzők, polgári, felsőbb népiskolák és egyéb népoktatási intézetek számára.

	Korona		Korona
Római katolikus <i>kis katekizmus.</i> Kötve ...	—56	számára. Hatodik kiadás. Füzve 1.20 korona, kötve ...	1.60
Római katolikus <i>nagyobb katekizmus.</i> Kötve ...	—64	— Rendszeres Magyar Nyelvtan. Közép- és polg. isk. szám. III. kiad. Füzve 1.40 K. kötve... ..	1.80
Egri közép katekizmus. Kötve ...	—60	— A Magyar Nemzeti Irodalom Története. Képezdek számára. Füzve	4.20
Egri nagy katekizmus. Kötve ...	—90	Bartha József dr. és Prónai Antal dr. Stilisztika. A polg. leányisk. III. o. sz. 2. kiad. Kötve... ..	3.40
Demény Dezső. Alapvető Hittan. Füzve ...	—88	— Irodalmi olvasókönyv a polgári iskolák IV. o. számára. Kötve	3.60
— Ágazatos Hittan. Füzve	1.20	— Stilisztika. Tanító- és tanítónőképző-intézetek I. oszt. számára. Füzve	3.40
— Erkölestan. Füzve	1.20	Bartha József dr. és Prónai Antal dr. Irásművek ismertetése. I. köt. A képezdek II. oszt. sz. Füzve ...	3.40
— Egyháztörténet. Füzve	1.20	— Ugyanaz. II. kötet a III. oszt. számára. Füzve ...	3.20
Demény Dezső és Baumann János. Katolikus hittan középiskolák számára. Füzve	1.60	Bilinszky Lajos dr. Magyar nyelvtan és stilisztika olvasókönyvvel a képezdek I. osztálya számára. Füzve	2.80
— Kath. Apologetika. Füzve	1.40	— Poetika és Retorika olvasókönyvvel a II. oszt. számára. Füzve	2.40
Demkoviits Agoston. Kath. Szertartástan a polg. iskolák számára. Kötve	1.40	— Ugyanaz a III. osztály számára. Füzve	2.60
Geregy József. Kepes biblia. (Külön kiadás.) Polgári iskolák számára. Kötve	1.60	— Irodalomtörténet képzők számára	2.80
— Római Katolikus Szertartástan. Közép kiadás. Polgári iskolák számára. Kötve	1.80	Bodnár Gáspár. Az Iparostanoncok Vallásoktatásáról. Vezérkönyv az iparostanoncok vallásoktatásához. Füzve	3.—
— Római Katolikus Szertartástan. Nagy kiadás. Középiskolák és képzők számára. Ara füzve ...	1.80	Daniel Jenőné. Első német könyvem. Polgári és felsőbb leányiskolák I. o. sz. 2. kiadás. Kötve ...	1.80
Glasz Ferenc. Római katolikus vallástan. Ágazatos hittan a középisk. V. oszt. részére. Füzve ...	1.60	— Második német könyvem. Polgári- és felsőbb leányiskolák II. oszt. számára. 2. kiadás. Kötve ...	2.40
Magdics I. Hittan középiskolák számára	1.20	— Harmadik német könyvem. Polgári és felsőbb leányiskolák III. oszt. számára. Kötve	2.60
— Erkölestan középiskolák számára	1.40	— Negyedik német könyvem. Polgári és felsőbb leányiskolák IV. oszt. számára. Kötve	3.20
— Hitelemzéstán. Füzve	1.80	— Háztartástan és nevelési ismeretek. Polgári és felsőbb leányiskolák számára. Kötve	1.80
Matuszka Mihály. Katolikus keresztény hittan. A középiskolák V. oszt. számára	1.60	Dékány Mihály. Természetrájk a polg. leányisk. számára. 80 ábrával és 10 színes képpel. Kötve ...	2.60
— Katolikus keresztény erkölestan. A középiskolák VI. osztálya számára. Füzve	1.20	— Ugyanaz a II. osztály számára. Kötve	2.80
Pokorny Emánuel dr. O-szövetségi Bibliái Történetek. Középiskolák használatára. Füzve ...	1.20	— Asványtan és kémia	1.80
— Újszövetségi Bibliái Történetek. Középiskolák használatára	1.20	Dreiszigler Ferenc. Népiskolai nevelés és oktatástan a szervezettanul. 2. kiadás	2.50
— Bibliái Történetek. Polgári és felső leányiskolák használatára. Kötve	1.80	— Lakóhelyi ismeretek. II. kiadás. Füzve	2.—
Pongrácz József. Katolikus Egyháztörténelem. Polgári iskolák számára. Képekkel. Kötve ...	1.20	Ember Károly. Magyar nyelvtan. Polgári és felsőbb leányiskolák I—II. osztálya számára. Az új tanterv szerint átdolgozott 3. kiad. Kötve... ..	1.60
— Róder Alajos. Bibliái történetek. Kötve... ..	1.06	— Földrajz polg. leányisk. I. oszt. szám. Kötve ...	2.20
— Biblische Geschichte. Kötve... ..	1.06	— Ugyanaz a II. osztály részére. Kötve	2.—
Schütz Antal dr. Apologetika. Füzve	1.40	— Ugyanaz a III. oszt. számára	1.40
— Hittan középiskolák számára	1.40	— és Kovács Pál. Számítan a polgári és felsőbb leányiskolák I—II. oszt. számára. 3. kiad. Kötve ...	1.60
— Erkölestan középiskolák számára	1.40	— Számítan és Mértan a polg. és felsőbb leányiskolák III—IV. osztálya számára. Füzve... ..	1.40
— Egyháztörténet középiskolák számára	1.80		
Uhlyárik Jenő. Katolikus hittan. A középiskolák V. o. számára. Füzve	1.60		
— Apologetika. Füzve	1.80		
Augusztin Imre. Nevelő kézikönyv. Tanítóképző-intézetek növendékei, tanítók és szülők használatára. I. rész. 352 ábra. Füzve	1.20		
— Ugyanaz. II. rész. Az agyagmintázás. Füzve ...	1.20		
— III. rész. Famunkák. Füzve	1.20		
Bartha József dr. Magyar Nyelvtan mondattani alapon. Közép- és polgári iskolák I. és II. oszt.			

	Korona		Korona
Gyömöre Zsigmond. Lélektan és gondolkodástan a nevelés szolgálatában. Füzve... ..	1.40	— Rendszeres német nyelvtan. Füzve... ..	1.80
Hajdu dr. és Zoltvány dr. Lélektan és Gondolkodástan. Középszkolai használatra. Negyedik kiadás. Füzve... ..	2.40	— Német olvasókönyv. III. rész. Füzve... ..	2.80
Hankó Vilmos. Chemia és ásványtan. Képezdek részére. Füzve... ..	3.—	Lendvay Hugó. Rajzoló geometria. A polgári fiúiskolák I., a polgári leányiskolák I—II. osztálya számára. Füzve... ..	1.80
Hübner Gy. Neveléstan. I. rész. Képezdek szám. Füzve... ..	3.50	— Rajzoló geometria. II. rész. Stereometria. A polgári fiúiskolák II. o. sz. Füzve... ..	1.60
Irodalomtörténeti olvassmányok. I. Szemelvények a Margit-legendából. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Bartha József dr. Ára... ..	—80	— Rajzoló geometria. III. rész. Konstruktív Planimetria. A polgári fiúiskolák III. és IV. osztálya számára. Füzve... ..	1.60
II. Magyar Szentek legendái. Összeállította dr. Vincze József... ..	—60	— Rajzoló geometria. Sík- és testmértan. A polg. leányiskolák I—IV. osztálya számára. IV. kiad. az új tanterv alapján. 3. kiadás. Kötve... ..	3.—
III. Szent Barlám és Jozafát, Szent Elek legendái. Összeállította dr. Vincze József. Füzve... ..	—60	Lendvay Hugó és Pentsy József. Rajzoló geometria. Stereometria és perspektiva. A polgári leányiskolák III—IV. oszt. sz. Füzve... ..	2.40
IV. Alexandriai Szent Katalin verses legendája. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Bartha József dr. Füzve... ..	—70	Lévay Ede dr. Fizika a csillagászati földrajz elemeivel. A polg. leányisk. szám. Számos képpel. Az új polg. isk. tanterv alapján. 3. kiad. Kötve... ..	2.40
V. Poncianus története szemelvényekben. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Kovács Antal. Füzve... ..	—60	— Csillagászati és fizikai földrajz. Tanító- és tanítónőképző-intézetek számára. 2. kiad. Füzve... ..	1.60
VI. Dugonics András Etelkája. Szemelvényekkel. Összeállította és bevezetéssel ellátta Prónai Antal dr. Ára... ..	—80	— Csillagászati földrajz a polgári és felsőbb leányiskolák IV. osztálya számára. Füzve... ..	1.—
VII. Mindszenty Gedeon válogatott költeményei. Összeállította és bevezetéssel ellátta dr. Madarász Flóris. Ára... ..	—80	Maxintsák-Benkóczy. Alkotmánytan Képezdei... ..	2.20
VIII. Szent Ferenc és társainak legendája. Összeállította dr. Vincze József. Ára... ..	—80	Pacséry K. Magyar nemzet története. I. r. Polg. leányisk. III. o. sz... ..	2.40
IX. Kazinczy Ferenc levelei 1782—1831. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. Váczy János. Füzve... ..	—80	Párdány Emil dr. Egészségtan a polg. leányisk. számára. Kötve... ..	1.40
X. Faludi. Szent Ember. Bevezetéssel, magyarázatokkal és szótárral ellátta Bellaagh Aladár. Füzve... ..	1.—	Prónai Antal dr. Magyar olvasókönyv a kath. polg. leányisk. I. oszt. szám. 2. kiadás. Kötve... ..	2.—
Jakab. Világország földrajza képezdek II. o. sz. — Magyar állam földr. képezdek III. o. sz.	3.60	— Ugyanaz a II. oszt. szám. 2. kiadás. Kötve... ..	2.40
Jákó János dr. és Ujházy László. A magyar királyság földrajza. Középszk. I. oszt. sz. III. kiad. Füzve... ..	1.60	— Új szavalókönyv a serdültebb ifjúság használatára. Kötve... ..	2.60
— Az Óvilág földrajza. Középszk. II. o. számára. 2. kiadás. Füzve... ..	2.—	A magyarországi római katolikus felső-, nép- és polgári iskolai tanító- és tanítónőképző-intézetek képesítő vizsgálatainak Szabályzata. Füzve... ..	—40
— Az Újvilág földrajza. Középszkolák III. oszt. sz. 2. kiadás. Füzve... ..	1.20	Számord Ignác. Kisdiednevelés- és módszertan. Kisdiedonő-képző-int. sz. I. rész. II. kiad. Füzve... ..	1.40
Kiss Szeráfin. Magyar nyelvtan és olvasókönyv. Közép- és polgári iskolák és felsőbb leányiskolák I. oszt. szám. Füzve... ..	2.40	— Ugyanaz. II. rész. II. kiadás. Füzve... ..	2.—
— Ugyanaz a II. osztály számára. Füzve... ..	3.20	— Ugyanaz. III. rész. III. kiadás. Füzve... ..	2.—
— Ugyanaz a III. oszt. számára... ..	3.60	Tökés Lajos. Természetr. Középszk. I. o. sz. Füzve... ..	1.60
Klinda Károly. Az olvasás-írás vezérkönyve a fonomimika szerint... ..	1.20	— Természetr. Középszk. II. oszt. szám. Füzve... ..	1.80
Laki Bennó. Német nyelvtan és olvasókönyv I. rész. Füzve... ..	1.20	— Növénytan. Középszkolák IV. osztálya számára... ..	2.60
— II. rész. Füzve... ..	1.80	— Állattan. Középszkolák felsőbb oszt. számára... ..	2.60
		Ujházy László. A magyar nemzet történelme. (Tanítóképzők számára.) 2. kiadás. Füzve... ..	2.40
		— A magyar nemzet történelme. Felsőbb leányiskolák számára. Füzve... ..	2.20
		Vargha Damján dr. A magyar iskolai helyesírás szabályai szójegyzékkel. 3. kiadás. Füzve... ..	—70
		— Ugyanaz. Vázonborítékban... ..	1.—
		Waldmann György. Egyetemes történelem. Tanító- és tanítónőképzők szám. I. kötet. Ó- és középkor. Füzve... ..	1.80
		— Ugyanaz. II. kötet. Új-kor. Füzve... ..	1.60

Tan- és segédkönyvek, melyek az Országos Kath. Tanügyi Tanács által felülbíráltattak és az új tanterv alapján a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent tankönyveken kívül a kath. iskolák használatára engedélyeztettek.

I. Elemi iskolák részére.

Asztalos Gyula. Földrajz elemi isk. IV. oszt. sz. (VI. kiadás) 70 fill. — Földrajz elemi isk. V. oszt. sz. (III. kiadás) 80 fill. — Földrajz elemi isk. VI. oszt. sz. (III. kiadás) 80 fill.

Babarczy L. Jász-N.-K.-Szolnokvárm. földrajza 44 fill.

Bachmann Péter. Német ABC. Elemi iskolák III—IV. osztálya számára 40 fill. — Német olvasó. Elemi isk. IV—VI. osztálya számára 60 fill.

Balaton Géza. Földrajz. XXXVIII. kiadás 20 fill. — Természettan. XVII. kiadás 20 fill.

Bárany-Klinda. Magyar nyelvkönyv el. isk. III. oszt. sz. XX. kiadás 60 fill. — Magyar nyelvkönyv el. isk. IV. oszt. sz. (14. kiadás.) 80 fill.

Báthory-Kneif. Természetr. III. kiadás. 1 kor.

Boda Béla. Mechanikai számológépezet. **Cseppan-Mihalicska-Riszpler.** Magyar ABC és olvasókönyv 40 fill.

Deutsch Kálmán. Baranyamegye földrajza.

Dobóczy Lajos. Gazdasági és kertészeti füzetek el. isk. fiúk r. I. rész. 72 fill., II. rész. 52 fill.

Egri György. ABC. 40 fill.

Ember-Györfy. ABC. 40 fill.

— Magyar olvasókönyv II. oszt. 60 fill.

— „ „ III—IV. oszt. 80 fill.

— „ „ V—VI. oszt. 1.30 kor.

Emericz-Kárpáti. Mértani példatár. El. isk. V—VI. osztálya számára 40 fillér.

— Számítási példatár el. isk. II—VI. o. sz. XIII. kiad. Ára ?

Ertl Heribert. Természettan. Elemi isk. sz. 40 fill.

Fonyó Pál. Kath. egyháztörténet. 50 fill.

- Gergely József. Képes ABC-könyv 32 fill.
Gokler-Mártonfiy. Magyar ABC és olvasó magyar-nemet ajku elemi isk. I—II. oszt. sz. 60 fill. — Magyar nyelvgyakorló és olvasókönyv magyar-nemet ajku elemi isk. III—IV. oszt. sz. 1 kor.
Göndör-Riszpler-Uxa. Magyar olvasókönyv elemi isk. III. oszt. sz. 70 fill. — Deutsches Lesebuch elemi isk. III. oszt. sz. 80 fill.
Gööz József dr. Játékos képes ABC. 40 fill.
Grillné. Dalok a Kisvilág számára.
Györfi Iván. Földrajz. XII. kiadás. Füzve 20 fill. — Magyarország történelme. XXX. kiadás. Füzve 20 fill. — Természettan. XXVII. kiadás. Füzve 20 fill. — Természettan. XI. kiadás. Füzve 20 fill.
Györfi János. Egészségtan. VI. kiadás. 20 fill. — Alkotmánytan. II. kiadás. 20 fill. — Gazdaságtan. IV. kiadás. 20 fill. — Magyar nyelvtan II. III. IV. V—VI. oszt. (1907.) *Egyenként* 20 fill. — Számtan. Gyakorlati példatár az elemi isk. II. és III. osztálya számára egyenként 20 fill. — Számtan. Példatár IV. és V—VI. oszt. (1907.) *Egyenként* 20 fill. — Falusi iskolák olvasó- és tankönyve. IV. kiadás. 88 fill. — Elemi mértan. Népiskolák V—VI. oszt. részére 20 fill. Rövid háztartás- és gazdaságtan. Elemi leányisk. V—VI. és ismétlőiskolák számára. 20 fill.
Gyulai-Radnai-Tóth. Nemzeti olvasókönyv a II. o. sz. — Ugyanaz a III. osztály számára. — Ugyanaz a IV. osztály számára. — Ugyanaz az V—VI. osztály számára.
Hunyady-Tóth Varga. Nyelvtani példatár. II. osztály számára 28 fill. — Nyelvtani példatár. III. osztály számára 28 fill. — Nyelvtani példatár. IV. osztály sz. 30 fill. — Nyelvtani példatár V—VI. osztály számára. 80 fill.
Jakab-Kováts. Mosonm. földrajza. III. o.
Keeskes Ernő. Énekgyakorlókönyv. Elemi népisk. III—IV. o. sz. I. kiad. Ára 1 kor. 50 fill.
Kontor-Késmárky. Iskolai ünnepélyek daloskönyve.
Kozma Gyula. Általános földrajzi atlasz népiskolák számára 70 fill.
Kuttner-Alpári. Magyarok története. XXI. kiad. 60 fill.
Kuttner-Szuppán-Erdödi. Kis természettan. (1907.) 80 fill.
László-Gramma. Képes ABC és olvasókönyv. Vegyes ajku elemi iskolák I. osztálya számára 50 fill.
Miklós Gergely. Vegy- és természettan. III. kiad. 1 kor.
Dr. Némethy Károly. Földrajz elemi iskolák IV. osztálya számára 60 fill. — Földrajz elemi iskolák V—VI. osztálya számára. II. kiadás 80 fill.
Pacséri-Dénes-Végh. Földrajz, tekintettel Bars vármegyére. Elemi iskolák III—IV. osztálya részére. 70 fill.
Pacséri Károly dr. Földrajz, különös tekintettel Sopron vármegyére. Elemi isk. III—IV. oszt. sz. 80 fill.
Schultz Imre. Ének- és daloskönyv. I. rész. Népiskolák számára 40 fill. — Ének- és daloskönyv. II. rész. Népiskolák számára 60 fill.
Schultz-Dobos. Képes reál olvasókönyv elemi iskolák II. o. sz. VI. kiad. Ára 68 fillér.
Schultz-Ujlaki. Leányiskolai olvasókönyv. III. osztály számára. VI. kiadás 70 fill.
Schusztér Alfréd. Német tankönyv. I. rész. Szó- és alaktan 2 kor. 60 fill.
Szeghalmi Gyula. Esztergommege földrajza.
Sziklós-Walter. Számtani példatár. II. oszt. 40 fill., III. oszt. 40 fill., IV. oszt. 50 fill., V—VI. oszt. 1 kor.
Szilárd Gyula. Mezőgazdaságtan. Gazdasági ismétlő iskolai tanítók sz. Segédkönyv. (1906.) 4 korona.
Sztankó. Daloskönyv. I. köt. III., IV. o., 70 fill., II. köt. V., VI. o., 70 fill.
Tomecsányi János. Olvasókönyv a II. o. sz. — Ugyanaz a III. o. sz. — Ugyanaz a IV. o. sz. — Ugyanaz az V—VI. o. sz.
Tomecsányiné Czukrász Róza. A magyar gyermek első könyve. XI. kiad. 50 fill.
 — Nyelvgyakorló feladatok a II—IV. oszt. számára. — Ugyanaz az V—VI. osztály számára.

- Több kath. tanító**. Katholikus iskolások olvasó- és tankönyve. 2 köt., az elemi isk. II—III. és IV—VI. o. sz.
Több tanító. Képes ABC és olvasó a fononimika szerint. (1906.) 50 fill.
Több székesfővárosi tanító. Számolókönyv. II. oszt. 30 fill., III. oszt. 30 fill., IV. oszt. 40 fill., V. oszt. 70 fill., VI. oszt. 80 fill.
Vaday-Dénes-Pacséri-Juhász. Gazdasági ismétlő iskolák könyve 1 korona.
Vargyas Endre. Magyarok története. Osztatlan iskolák számára. III. kiadás 60 fill. — Magyarok története. Városi iskolák V—VI. osztálya számára. XII. kiadás 60 fill. — Földrajz, elemi iskolák III—VI. osztálya számára. X. kiadás 80 fill. — Abe-és könyv. IV. kiadás 32 fill. — Magyar nyelvtan, osztatlan iskolák II—VI. osztálya számára. III. kiadás 46 fill. — Természettan elemi iskolák V—VI. osztálya számára. XII. kiadás 60 fill. — Természettan több tanítós elemi iskolák számára. III. kiadás 46 fill. — Természettan több tanítós elemi iskolák számára. III. kiadás 60 fill.
Vörös Ferenc. Magyarok története 66 fill.

II. Polgári-, felsőbb iskolák, tanító- és tanítónő-képzők számára.

- Acsay-Bartha-Madarász**. Magyar nyelvtan mondat-tani alapon. Polg. I. isk. I. o. sz. 70 fillér. Magyar olvasó. Polg. isk. I. o. 2 kor.
Alpáry. Magyar nemzet története. I. r., II. r.
Agostonné-Wehrné. Magyarolvasókönyv. I. o. 1 kor. 80 fill.
Dr. Balló József. Szervezetten. Képzők számára 2 K.
Bánóczy-Weszely. Poetika. Retorika és Olvasókönyv. Képzők számára 3 K 60 fillér.
 — — Stilisztika.
Barány Gyula. Földrajz. Képzők számára 3 kor.
Barány-Dreiszigler. Tanítókönyve. I. kötet. IX. kiadás. 2 kor. 50 fillér. Tanítók könyve. II. köt. Tanítóképzők II. o. sz. IX. kiad. Ára 3 korona.
Beleznay. Gyakorlati énektan. I—II. o. 3. kiad. Ára 1 K.
Berecz Ede. Népszerű vegytan. Felsőbb leányiskolák és tanítóképzők számára 1 kor. 80 fillér.
Bilinszky Lajos. Világtörténet. Polg. és felsőbb leányisk. II. oszt. számára 1 kor. 40 fill. Világtörténet. Polg. és felsőbb leányisk. III. oszt. számára. (1906.) 1 kor. 40 fill. Egyetemes történet. Képzők sz. I. rész. 3 kor. 40 fill. Egyetemes történet képezdék sz. II. rész. 3 kor. 40 fill.
Bilinszky. Módszeres magyar nyelvtan. I—II. o. 2. kiadás. Ára 1 kor. 60 fill.
Bilinszky. Magyar olvasókönyv. I. r. I. o. 2. kiadás. Ára 1 kor. 80 fill.
Bilinszky. Magyar olvasókönyv. II. o. 2. kiadás. Ára 1 kor. 80 fill.
Bilinszky. A magyar nemz. tört. III. o. Ára 1 K 80 f.
Bilinszky. A magyar nemzet története. IV. o.
Bilinszky. Poetika és irod. történet olv.-könyvvel. IV. oszt. 2. kiadás. Ára 2 kor. 20 fill.
Bilinszky. Stilisztika olv.-könyvvel. III. o. 2. kiadás. Ára 2 kor.
Bóbita Gerevich. Rövid fizika és esillagászati földrajz. Polgári leányiskolák számára. II. kiadás 1 kor. 80 fillér. Természettan a kozmográfia elemeivel. Felsőbb leányiskolák számára 2 kor. 40 fill.
Buday Gerő. Kath. szertartástan. Polg. leányisk. sz.
Deák-Clementis. Földrajz polg. I. isk. I. o. sz. 1 K 40 f. — Ugyanaz polg. leányisk. II. oszt. számára. — Ugyanaz polg. leányisk. III. oszt. számára.
Dékány Mihály. Mértan. Tanítóképzők II—IV. o. sz. 3 kor. 20 fill.
Dékány-Simkó. Számtan. Tanítóképzők I. o. sz. 2 kor. 60 fill.
Dreiszigler Ferenc. A népisk. történet-tanítás módszere. (Segédkönyv.) 2 kor.
Ember-Keményffy. Olvasókönyv. I. o.
Erdődy-Guzsvenitz. Test- és egészségtan. V. kiadás 1 kor. 40 fill. Lélektan VI. kiadás 1 kor. 60 fill.

Erdődy-Guzsvenitz-Klinda. Népiskolai nevelés- és tanítástan. V. kiadás. 3 kor. 60 fill.

Erdődy-Sziklás. Számítan és mértan. I. r. I. o.

Erney József. Gyakorlati énektan. Közép- és polgári isk. szám. I. rész. (I—II. oszt. szám.) 1 kor. 20 fill. Ugyanaz II. rész. (III—IV. oszt. szám.) 1 kor. 20 fill.

Erney. Új énektan. I. r. I—II. o. 13. kiadás. Ára 1 K 60 fillér.

Erődi Ernő. Ezüst hárfá. I. rész. II. kiadás 1 kor. 60 fill. Ezüst hárfá. II. rész. II. kiadás 3 kor. 50 fill.

Eben Mihály dr. Számítanszergyűjtemény. 40 kor.

Fonyó Pál. A hitelnevezéstan elemei. Tanítóképzők. IV. o. sz. 1 kor. 80 fill. Katholikus Szertartások elemei. Elemi és polg. fiú és leányisk. sz. XVII. kiad. Ára 45 fill.

Garai Ede. Német nyelviskola. Polg. és felsőbb leányisk. I. II. o. sz. I. kiad. Ára 2 korona.

Gerevich Emil. Fizikai földrajz. Felső leányiskolák III. oszt. számára 80 fill. Csillagászati földrajz. Felső leányisk. és polg. isk. IV. o. számára 70 fill.

Gerevich-Baumgartner. Rajzoló mértan. 3. kiadás. Ára 2 kor.

Gerevich-Gyöngyössy. Polgári leányiskolai számítan. I—II. oszt.

Gööz József dr. Gyakorlati útmutatás a játékos képes abc használatához. 1 kor. 40 fill. Játékos rajzolás. Vezérkönyv 2 kor. 50 fill. Kézügyesítő játékos foglalkozás és játékos testgyakorlat. Vezérkönyv 2 kor. 50 fill. Ered. magy. gyermekdalok. Vezérkönyv 2 kor. 50 fill.

Glósz-Reóthy. Magyar nyelvtan. I. r.

— Ugyanaz II. rész.

Grillné. Dalok a kisvilág számára.

— Dalok az ifjúság számára.

Guzsvenitz Vilmos. A magyar népoktatásügy szervezete. Tanítóképzők számára.

Gyóry-Sztojanovits. Új magyar lant. I. r. I. o. 3. kiadás. Ára 80 fill.

Gyóry-Mihalik. Magyar olvasókönyv. I. o.

Hahóthy. Természettan és csill. földrajz. 7. kiadás. Ára 1 kor. 80 fill.

Hankó. Chemia és ásványtan.

Hankó-Szterényi. A chemia elemei. Képzők számára 1 kor. 60 fill.

Hirn-Paulay. Módszeres német nyelvtan. Polgári és felsőbb leányisk. sz. (III. kiadás.) 2 kor. 40 fill.

Hoppe-Sztankó. Magyar énekkönyv. I. II. rész. I. o.

— Ugyanaz. p. I. II. oszt. számára.

— Ugyanaz. p. I. III—IV. oszt. számára.

Horvay Ede. Német nyelv- és Olvasókönyv. Képzők számára. I. rész. 2 kor. 40 fill. Német nyelv- és Olvasókönyv. Képzők számára. II. rész. 2 kor. 40 fill.

Istvánffy. Történelem. I. r. III. o.

Katinszky Géza. A magyar nemzeti irodalomtörténet vázlata. Felső leányiskolák és képzők számára 5 kor. 60 fill.

Kemény Ferenc. Az egységes német helyesírás iskolai és magánhasználatra 50 fill.

Keményfy K. D. Stilisztika olvasmányokkal. Polg. leányisk. III. oszt. számára.

— A magyar nemzet történelme. I. rész. Polg. leányisk. III. oszt. számára.

— Magyar olvasó p. I. I. o. sz.

Katonáné-Rosenberg. Háztartástan és nevelési ismeretek. 5. kiadás. Ára 2 kor.

Koch-Kovács. Chemia és ásványtan.

Kohaut-Sajóhelyi-Tiborc-Sebestyenné. Neveléstani és háztart. ismeretek. 2 kor.

Kontor-Késmárky. Isk. ünnepélyek daloskönyve.

Krammer. Természettan (állattan). 2. kiadás. Ára 2 kor. 60 fill.

Krammer. Vegytan és ásványtan. Ára 2 kor. 20 fill.

Kőrösi Sándor. A magyar helyesírás iskolai és magánhasználatra 60 fill.

Köveskúti-Sarudi. Stilisztika. Képzők számára. 2 kor 80 fillér.

Kozma Gyula. Rendszeres földrajzi atlasz. Középsiskolák és képezdek számára 2 kor.

Leitner. Földrajz. I. o. 2. kiadás. Ára 1 kor. 40 fill.

Magyar-Képesy. A kísérleti fizika alapelemei. Polg. I. isk. IV. o. sz. 2 kor. 80 fill.

Makoldyné Molnár Ilona-Filtsch Julia. Német nyelv- és olvasókönyv szemléltető alapon. Polg. és felsőbb leányisk. I. o. sz. I. kiad. Ára 1 korona.

Mendlik-Bodnár. Francia nyelvkönyv. Kezdek számára. 2. kiadás. 1 kor. 40 fill. Francia nyelvkönyv. Haladók számára 2 kor. 80 fill. Francia olvasmányok. Kezdek számára 2 kor. 80 fill.

Miklós Gergely. Közönséges számítan és algebra. Képzők számára. I. rész. 3 kor. 20 fill. Közönséges számítan és algebra. Képzők sz. II. rész. 2 kor. 50 fill.

Márki. Földrajz. I. o.

— Földrajz II. o.

Miklós-Kaiblinger-Ulreich. Német nyelvkönyv. I. r. I—II. oszt. 2 kor. 80 fill.

— Ugyanaz a III—IV. oszt. számára.

Molnár-Krause. Szülőföld és haza. III—IV. o. 48 fill.

Négyessy László. Stilisztika. Képzők részére. 2 K 60 fill. Retorika, prózai olvasmányok. II. kiadás 3 kor. 20 fill. Poetika. 3 kor. 20 fill. Rendszeres magyar nyelvtan. Közép és polg. iskolák III. oszt. és képezdek számára 1 kor. 60 fill.

Nitsch. A magyar nemzet története. III. o.

Némethy Károly. Földrajz. Képzők részére. II. rész 2 kor. 50 fill. Földrajz. Képzők részére. III. rész 2 kor. 50 fill. Csillagászati és fizikai földrajz. Képzők részére 2 kor. Földrajz. Polg. leányisk. I. o. sz. 1 kor. 80 fill.

Novák-Bognár. Irály és szerkesztéstan. 2 kor. 80 fill. Költészettan 3 kor. 20 fill.

Ormándy Miklós. Állattan. Képzők számára 4 kor. 25 fill. Növénytan 3 kor. 50 fill.

Mocznik-Pechány-Bozzai. Mértan. Képzők számára 2 kor. 20 fill.

Paulay Ödön. Módszeres magyar nyelvtan. I. rész. Polgári- és felsőbb leányiskola I. osztálya számára (1906.) 2 kor. 50 fill.

Pásthy. Vegytan és ásványtan. III. o. 1 kor. 50 fill.

Szarvassy. Természettan. I. o. 1 kor. 80 fill.

Pintér Pál. Állattan. Középsiskolák és tanítóképzők r. II. kiadás. 2 kor. 40 fill. Növénytan. Gimn. IV. oszt. sz. 2 kor. 50 fill.

Raaf-Vágvölgyi. Elemi Lélektan. Képzők II. oszt. számára 2 kor. 60 fill.

Révy. Magyar olvasókönyv. I. o.

— Magyar olvasókönyv. II. o.

— Kis magyar nyelvtan. I. o.

— Kis magyar nyelvtan. II. o.

Rohn Nándor. Szülőföldismertetés és általános földrajz. A sopronvármegyei népiskolák III—IV. o. sz. 60 fill.

Roscoe-Legeza. Vegytan és ásványtan. III. o. 2. kiadás. Ára 2 kor. 20 fill.

Scherer Gyula. Növénytan. Polg. isk. II—III. oszt. sz. Ára 2 kor.

Schultz Imre. Aritmetika és algebra. Képezdek számára 3 kor. 60 fill. Földrajz. Polg. leányiskolák számára. I. rész 1 kor. 50 fill. Földrajz. Polg. leányiskolák számára. II. rész 1 kor. 70 fill. Növénytan polg. isk. és képezdek számára 3 kor. 30 fill. Tanítóképzői világtörténet. II. kiadás 3 kor. 20 fill. Német olvasókönyv. Polg. és felsőbb leányisk. sz. I. r. II. kiadás 1 kor. 40 fill.

II. rész 1 kor. 70 fill.

Schultz-Zelliger. Földrajz. I. o. 3. k. Ára 1 K 40 f.

— Földrajz (Ausztria, Európa, Ázsia). II. osztály. Ára 1 kor. 40 fill.

— Földrajz. III. osztály.

Schusztér Alfréd. Német tankönyv. Tanítóképzők I—II. oszt. számára 2 kor. 60 fillér.

Schuster-Altai. Leányiskolai német tankönyv. I. r. I—II. oszt. 2. kiadás. Ára 2 kor. 40 fill.

Sebestyenné. Háztartástan és neveléstan. IV. o. 2 K.

Sebestyenné St. I. Gazdaságtan. Felsőbb leányisk. számára. IV. kiadás 1 kor. 60 fill.

Szemák István. Német nyelvkönyv. Polgári, felsőbb leányiskolák és képzők számára. I. rész. 2 kor. 30 fill.

Ugyanaz II. rész 2 kor. 60 fillér. A német irodalom története. (1907.) 2 kor. 80 fill.

Szenes Adolf. Számítan. I. rész. Polg. I. isk. I—II. o. sz. Ara 2 korona 20 fillér.

— Számítan és mértan a polg. I. II. oszt. számára.

Szenes-Volenszky. Természettan. 2. kiad. 2 K 60 f.

Szöllosi. Német nyelvkönyv. I. rész.

Sztojanovits. Elméleti és gyakorlati énektan. I. rész. I—II. oszt. 5. kiadás. 1 kor. 80 fill.

Sztankó Béla. Enekiskola. Képzők részére. I. rész 3 kor. II. rész 3. kor. 20 fill.

Sztankó Béla. Daloskönyv. I. kötet elemi III—IV. o. II. kötet V—VI. o.

Szterényi József. Természetráaj. Polg. leányisk. I. o.

Szterényi-Gaspárdy-Nyarády. Természetráaj polg. leányisk. II. oszt. számára.

Szulik Márk. Világtörténelem. Polg. isk. és képzők számára. VII. kiadás 2 kor.

Szuppán-Krammer. Számítan. I. kötet. I—II. o. 6. kiad. 2 korona.

Szuppán. Rajzoló mértan. I. füzet. I—II. o. 8. kiad. 2 K.

Tanfi Iván. Számítan és algebra. Képzők részére. I. rész 2 kor. 50 fill. II. rész 3 kor. 60 fill. Geometria. Képzők részére. I. rész 1 kor. 20 fill.

— Egységes mennyiségtan. Tanítóképzők I. oszt.

Tóth József. A kath. egyház történelme. Polg. isk. sz. Róm. kath. szertartástan.

Valló Vilmos. A francia nyelv elemei. Felsőbb leányisk. II. o. számára 1 kor. 40 fill. Módszeres német nyelv- és Olvasókönyv. I. r. Kezdek szám. 3 kor. 60 fillér.

Wagner-Szterényi. Természetráaj. Tanítóképz. I. o.

Weszely. Népiskolai neveléstan.

— Neveléstan, tanítástan és módszertan.

— Rendszeres magyar nyelvtan.

Zettner-Magyar. Számítan és mértan. I. rész. I. o. 2 kor. 20 fill.

— — Ugyanaz a II. oszt. számára.

— — Ugyanaz a III—IV. oszt. számára.

Jegyzéke azon 1905. év előtt engedélyezett tanügyi Tanács könyvbíráló bizottságához bírálatra még nem küldettek be, de az 1913—14. tanévben feltételeesen még használhatók.

Deme Károly. Irálytan és az időmértékes verselés. A polgári és középiskolák számára 1 K 80 fill. — Magyar nyelvtan mondattani alapon. Polgári és középiskolák I—II. oszt. számára 1 K 20 fill. — Rendszeres magyar nyelvtan a közép- és polgári iskolák III. oszt. számára. 4. kiadás 1 K.

Ember-Hortobágyi. Olvasókönyv a katolikus polgári és felsőbb leányisk. II. o. sz. Füzve 1.60, kötve 2 kor. — A magyar nemzet története, polg. és felsőbb I. isk. sz. Füzve 2, kötve 2.50 kor. — Irály- és költészet-tan olvasmányokkal. Polgári és felsőbb leányiskolák III. o. számára 2 kor. 80 fill.

Felsmann József. Német Nyelvtan 1 K 80 fill.

Fonyó P. Gyakorlati Hitelemzések. I. oszt. 4 kor.

Göndör-Mihalicska-Riszpler-Zelliger. Utmutatás a magyar nyelv tanításához a direkt módszer alapján. Tanítók és tanítójelöltek használatára 1.40 kor.

Juhay Antal. A Gyermekek Első Tanítója 5 kor.

Jordán Károly. A kath. Egyház története. 1 kor.

Juhász Péter. A magyar írás betűk szemléltetése és ítelemzésének kézikönyve 80 fill.

Kogutowitz Manó. Kis Atlasz (13 térkép) 70 fillér. A Magyar Korona Országainak Iskolai Kézi Térképe 40 fillér. Magyarország, Osztrák-Magyar Monarchia, Európa, Afrika, Ázsia, Amerika, Ausztrália. Némethirotadion és a két Félgömb Kézi Térképe a 40 fill.

Kozma-Felméry. Falitablák a népiskolai rajztanításhoz 12 kor.

Kozma Gy. Általános földr. atlasz 70 fill. Rendsz. földr. atlasz 2 kor.

Környei Boros. A Magyar Nemzeti Irodalomtörténet Vázlata. 4 kor.

Langraf M. Deutsche Sprachlehre I. 84 fill. — Deutsche Sprachlehre II. 84 fill.

Dr. Lutter N. Számítani Példatár. I—III. 1 kor.

Mébold-Ujváry. Francia Nyelvtan és Olvasókönyv kezdek részére. I. r. (II. kiad.) Füzve 1 K 80 fill.

Mocznik Ferenc. Számítan. 2 K 40 fill.—Mértan Elemei. Rajzolásal 2 K 40 fill.

Mocznik-Orbok. Számolókönyv felsőbb leányiskolák számára. I. kötet (I—II. oszt.) 1 K 60 fill. — II. kötet (III—IV. oszt.) 1 K 60 fill. — Mértan felsőbb leányisk., polgári leányisk. és tanítónőképezdek szám. 1 K 60 fill.

Mocznik-Schultz. Aritmetika és Algebra fi-s nőtanítóképző intézetek használatára 3 K 60 fill.

Némethy L. A K. K. Egyház Szertartásainak Kézikönyve 1 K 68 fill. — A K. K. Egyház Szertartásainak Kézikönyve kivonatban 48 fill.

Roder Florent. Palesztina Földrajza 1 kor.

Schmidt-Zettner. Számítani Példatár Megfejtésekkel. Polgári és alsófokú kereskedelmi isk. számára. I. rész (I—II. oszt.) kötve 1 K 40 fill. II. rész (III—IV. oszt.) kötve 1 K 70 fill.

Schultz Imre. Olvasókönyv polgári leányisk. számára. I. rész I—II. osztály részére, füzve 2 kor., kötve 2 K 50 fill. — II. rész, III—IV. oszt. részére, füzve 1 K 60 fill., kötve 2 K. — Olvasókönyv kath. tanítónőképzők sz. I. köt. (az I. és II. évf. sz.) Füzve 3 K 20 fill. kötve 3 K 60 fill. — Német Olvasókönyv kath. tanítóképzők részére. II. kötet. Füzve 1 K 40 fill. — Német Olvasókönyv polgári és felsőbb leányiskolák számára. I. köt. 1 K 50 fill. — Számítan férfi- és nőtanítójelöltek sz. (tan- és kézikönyv) 2 K. — A Népisk. Reál-oktatás Módszertana, tekintettel a csoportosításra. II. kiadás. (Kézik.) 3 K. — Az Összhangzattan Alapvonalai 2 K 40 fill. Vezérkönyv Schultz-Vizer Számolókönyvéhez 60 fill.

Vajda Pál. Szépirási Minták a polgári iskolák számára 80 fill.

Vaszary Kolos. Világtörténelem. I. köt. 2 K 80 fill., II. köt. 3 K, III. kötet 3 K 60 fillér.

Walter Gyula dr. A népiskola és az egészségügy 2 kor.

Zsaskovszky. Énekkáté 40 fill. — Kis Lantos. I. füzet. 50 fill. — II. füzet 50 fill. — III. füzet 60 fill. — IV. füzet 60 fill. — Szent Koszorú Imák és Énekekből, hangjegyekkel. Eger. 1.70 kor.